

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Kleist, Heinrich von.; ved Heinrich v. Kleist ;
oversat af A.E. Boye.

Titel | Title:

Prinds Friedrich af Homburg : et Skuespil i fem
Acter

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : C.A. Reitzels Forlag, 1826

Fysiske størrelse | Physical extent:

135 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Hohenrollern

Hr. Seemann

am 26. April 1824

Glück.

Prinds Friedrich af Womburg.

Et Skuespil i fem Acter

ved

Heinrich v. Kleist.

Oversat

af

A. E. B o y e.

Kjøbenhavn.

Paa Boghandler C. A. Reitzels Forlag.

Trykt hos Canc. Rector P. S. Martin.

1826.

Personer.

Friedrich Wilhelm, Churfyrste af Brandenburg.

Churfyrstinden.

Prindsesse Natalie af Dranien, hans Niece, Chef
for et Dragonregiment.

Feldmarschal Dörfling.

Prinds Friedrich Arthur af Homburg, General
ved Hytteriet.

Oberst Kottwitz, ved Prindsessen af Draniens Re-
giment.

Hennings,) Oberster ved Infanteriet.

Grev Truchsz,)

Grev Hohenzollern, af Churfyrstens Suite.

Ritmester von der Holz.

Grev Georg v. Sparren,)

Stranz,)

Siegfried v. Mörner,) Ritmestere.

Grev Neusz,)

En Bagtmester.

En Bonde og hans Hustrue.

Officerer. Corporaler og Rytttere. Hofcava-
lierer. Hofdamer. Pager. Heiduffer.
Domestiker 2c. Folk af alle Aldere og Røn.

(Tiden 1675.)

Med Hensyn til Opførelsen ere nogle Forandringer foretagne i Begyndelsen af 1ste Act's 1ste Scene, hvilke blot for Læserne vilde været ufoernødne. Men ogsaa her er intet af den fortræffelige Digter selv udeladt, og i det Øvrige er dette hans udmærkede Værk giengivet med al den Trofasthed og Værdighed, der stod i Oversætterens Magt.

Første Act.

Første Scene.

Fehrbellin. Slotshaven i gammelfransk Smag. I Baggrunden sees Slottet, hvorfra en Terrasse (Rampe) gaaer ned. Maaneklar Nat.

Prindsen af Homburg (med blottet Hoved og Bryst, halv vaagen halv sovende, sidder under en med en Bænk omgiven Bøg i Forgrunden og binder sig en Krands). Churfyrsten, Churfyrstinden, Prindsesse Natalie, Grev Hohenzollern, Ritmester Golz og Andre (træde sagte ud fra Slottet og see fra Terrassens Gitterværk ned paa ham). Peger med Faller.

Efter en kort stum Scene, hvori Grev Hohenzollern gjør Churfyrsten og Damerne opmærksomme paa Prindsen, træde alle ned ad Terrassen og blive staaende ved dens Fod.

Churfyrsten.

En Nattevandrer siger du? — Og hvem?

Grev Hohenzollern.

Prindsen af Homburg, vores tappre Fætter —

Med Hensyn til Opførelsen ere nogle Forandringer foretagne i Begyndelsen af 1ste Act's 1ste Scene, hvilke blot for Læserne vilde været uforholdne. Men ogsaa her er intet af den fortræffelige Diater selv udeladt, og i det Dyrige er dette hans udmærkede Bærk giengivet med al den Trofast og Værdighed, der stod i Oversætterens Magt.

Første Act.

Første Scene.

Fehrbellin. Slotshaven i gammelfransk Smag. I Baggrunden sees Slottet, hvorfra en Terrasse (Rampe) gaaer ned. Maaneklar Nat.

Prindsen af Homburg (med blottet Hoved og Bryst, halv vaagen halv sovende, sidder under en med en Bænk omgiven Eeg i Forgrunden og binder sig en Krands). Churfyrsten, Churfyrstinden, Prindsesse Natalie, Grev Hohenzollern, Ritmester Golz og Andre (træde sagte ud fra Slottet og see fra Terrassens Gitterværk ned paa ham). Pager med Faller.

Efter en kort stum Scene, hvori Grev Hohenzollern gjør Churfyrsten og Damerne opmærksomme paa Prindsen, træde alle ned ad Terrassen og blive staaende ved dens Fod.

Churfyrsten.

En Nattevandrer siger du? — Og hvem?

Grev Hohenzollern.

Prindsen af Homburg, vores tappe Fætter —

Churfyrsten.

Vor unge General, Prinds Friedrich Arthur —?

Hohenzollern.

Han selv, min Fyrste! Han som nyelig kief,
 I Spidsen for dit markke Rytterie,
 I trende Dage munter har forfulgt
 Den svenske Hær paa Flugten. Først i Dag
 I Hast og aandeløs han kom tilbage
 Til Hov'daquarteret her i Schrbellin.

Churfyrsten.

Men strax derpaa gav jeg ham jo Befaling,
 Kun at forblive her i trende Timer
 For Sourageringen, og ufortøvet
 At rykke atter frem med Rytteriet
 Til hen mod Hackelbiergene, mod Wrangel,
 Som søger at forskandse sig ved Rhinen.

Hohenzollern.

Den Ordre blev og udført, ædle Fyrste —

Churfyrsten.

Men Prindsen, Generalen?

Hohenzollern.

Han, saasnart

Han efter Planen havde instrueret
 Tilbørligt de ham undergivne Chefer
 Til Afmarschering Klokken ti i Aften,
 Sig fastede paa Leiet, for at hvile
 De trætte Lemmer lidet. Thi til Slaget,

Som venter os ved Morg'nens første Straaler,
Han vilde styrke sig til Liv og Siel.

Churfyrsten.

Nu, det er sandt, det har jeg hørt —

Hohenzollern.

Da Tiden

Nu nærmer sig, og opmarscheert paa Sletten
Bed Byen her alt hele Corpset holder,
Da savnes — hvem? Prinds Homburg, Generalen.
Den gamle Oberst Kottwitz bryder op
Og afmarscherer til bestemte Tid
Med hele Rytteriet efter Ordren —
End sees Prinds Generalen intetsteds!
Med Fakler, Lys og Lygter søges Helten —
Og findes — hvor? —

(tager Faklen fra en Page.)

Her paa en Bænk i Haven,
Som Nattevandreren lokket hid i Sovne
Af Maanefkinnet, lysselsat i Dromme
Med selv sin Efterslægt at forestille,
Og binde selv sig Vrens høie Krands.

Churfyrsten.

Hvorledes?

Hohenzollern.

Ja, i Sandhed, høie Fyrste!

Du troede aldrig for hvad jeg fortalte

Om hans Søvnngiengerie — See det nu selv!

(gaaer et Stykke længere frem og holder Fællen
mod Prindsen.)

Churfyrsten

(følger nogle Skridt efter).

Men sover han? — Umuligt!

Hohenzollern

(gaaende tilbage og givende Fællen fra sig igien).

Dybt han sover!

Kald ham ved Navn, saa styrter han til Jorden.

(Pause.)

Churfyrstinden.

Den unge Mand maa være syg, i Sandhed!

Prindsesse Natalie.

Man skulde hente Lægen —

Churfyrstinden.

Visselig,

Til Hielp han burde kommes, heller end
Utidig Spot at drive med hans Svaghed.

Hohenzollern.

Ved Himlen, mine medynksfulde Damer!

Han er ei syg, saa sund og frisk som jeg!

Hans gode Helbred Svensken faaer at føle

Imorgen naar vi træffer ham i Marken.

Troer mig, det er ei meer, ei mindre end

En fæl Uvane, en Vanart i Blodet.

Churfyrsten.

I Sandhed! Jeg har holdt det for en Fabel!
Kom, mine Venner! lader os betragte
Ham lidet nærmere.

(Alle nærme sig.)

En Hofcavalier (til Pagerne).

Tilbage der

Med Fakterne!

Hohenzollern.

Vist ikke! lad dem kun!

Den hele By kan for gaae op i Luer
End vaagne ham. Han er saa følesles
Som Diamanten i hans Ring paa Fingren.

(De omgive ham; Pagerne lyse.)

Churfyrsten.

Hvad fletter han for Nviste? — Er det Piil?

Hohenzollern.

Hvad Piil? Nei, Herre, Laurbær! Laurbær!
Som han paa Malerierne har seet det
I Baabensalen i Berlin.

Churfyrsten.

Hvor fandt han

Vel Laurbær her i mine Markers Sand?

Hohenzollern.

Sa det maa Himlen vide, ikke jeg!

Hofcavalieren.

Imellem andre udenlandske Planter
Opelskes Laurbærrøet her i Hæugen.

Churfyrsten.

Ved Himlen sælsomt! — Dog — kanſkee jeg veed
Hvad nu den unge Daars Bryst bevæger.

Hohenzollern.

Slaget i Morgen er det, høie Fyrſte!

Han ſeer i Aanden Stiernefigerne

Alt ſlynge ham en Seierskrands af Sole.

(Prindsen beſkuer ſin Krands.)

Hofcavalieren.

Nu er han færdig!

Hohenzollern.

Skade, evig Skade

At her er intet Speil ved Haanden nu!

Forfængelig han vilde ſtille ſig

Derfor, og prøve Krandsen, ſom en Pige

Sit Hovedtøi, hvordan det ſidder beſt.

Churfyrſten.

Jeg maa dog ſee hvorvidt han driver det!

(Churfyrſten tager ham Krandsen af Haanden;
Prindsen rødmer og ſeer paa ham. Churfyrſten
tager ſin Halskiede af, ſlynger den om Krandsen
og leverer denne til Prindsessen; Prindsen
ſtaaer raſt op. Churfyrſten viger tilbage med
Prindsessen, ſom holder Krandsen i Beiret;
Prindsen følger hende med udſtrakke Arme.)

Prindsen (hvidſkende).

Natalie! Min Pige! O min Brud!

Churfyrsten

(med Natalie, stedse undvigende ham; til de Andre).

Bort!

Hohenzollern.
~~Snapper Daaren vildt~~
 Hofcavalieren.

Hvad siger han?

(Alle stige op ad Terrassen.)

Prindsen.

Friedrich! Min Fyrste! Fader!

Hohenzollern (ved sig selv).

~~Dad og Dienten!~~

Churfyrsten

(trækkende sig baglænds bort med Natalie).

Nu hurtigt, aabner Dørene!

Prindsen.

Min Moder!

Hohenzollern.

~~Den Russe!~~

Churfyrstinden.

Hvem kalder han saaledes?

Prindsen (gribende efter Krandsen).

O Elfte! Hvi undgaaer du mig? Natalie!

(Han snapper en Handske af Prindsessens Haand.)

Hohenzollern.

Himmel og Jord! Hvad var det, som han tog?

Hofcavalieren.

Krandsen?

Natalie.

Nei! Nei!

H o h e n z o l l e r n (aabner Slotsdørene).

Træd hurtigt ind, min Fyrste!
At Billedet ham atter brat forsvinder!

Churfyrsten.

Der bliver intet af, Hr. Prinds af Krandsen!

Der bliver intet af! Vi sees imorgen

I Slaget atter, om dig saa behager!

I Drømme naaer man ikke flige Ting!

(Alle gaae ind. Dørene flyve raslende i for
Prindsen. Pause.)

Anden Scene.

Prindsen af H o m b u r g

(bliver staaende et Dieblisk ved Døren, med Udtryk af
Forundring; stiger derpaa ned ad Terrassen, grundende,
med Haanden, hvori han holder Handsken; tagt-paa
Panden; vender sig om, naar han er nede og seer atter
op til Slotsdørene).

Tredie Scene.

G r e v H o h e n z o l l e r n (træder ud giennem en
Gitterdør forneden). En P a g e (følger ham).

Prindsen af H o m b u r g.

P a g e n (sagte).

Hr. Greve! Hør dog! Naadigste Hr. Greve!

Hohenzollern.

Hvad nu?

Pagen.

Churfyrsten har befalet mig,
At sige Eder, at naar Prindsen vaagner
Maa intet Ord fortælles ham om Spøgen,
Hans Naade nys har tilladt sig med ham.

Hohenzollern.

Ei videre? Ih det begreb jeg selv!

(Pagen gaaer.)

Fjerde Scene.

Grev Hohenzollern. Prindsen af
Homburg.

Hohenzollern

(i det han i nogen Graastand stiller sig bag Prindsen,
der endnu stedse ufravendt seer op mod Slottet).

Arthur!

(Prindsen styrter omkuld.)

Der ligger han; en Kugle traf ei bedre!

(nærmer sig ham.)

Nu er jeg dog nysgierrig for at vide
Hvad han vil finde paa for at forklare
Hvi han har lagt sig til at sove her.

(bøier sig over ham.)

Arthur! Siig er du gal? Hvad gjør du her?
Hvor kommer du saa sildigt her om Natten?

Prindsen.

Ei, fiere!

Hohenzollern.

Nu, forsand, det maa jeg sige!

Cavalleriet, som du commanderer,

Alt for en Time siden er paa Marschen

Og du i Haven ligger her og sover.

Prindsen.

Hvilket Cavallerie —?

Hohenzollern.

Rosakkerne! —

Saa sandt jeg lever. har han ei forglemt,

Han er det markske Rytteries Chef?!

Prindsen (reiser sig).

Hurtigt! Min Hielm! Min Rustning!

Hohenzollern.

Sa hvor er den?

Prindsen.

Til Høire, Heinz, til Høire; hist paa Stolen!

Hohenzollern.

Paa Stolen? Hvor?

Prindsen.

Der synes mig jeg lagde —

Hohenzollern (seer paa ham).

Saa tag den da paa Stolen smukt igien.

Prindsen.

Hvad er det for en Handske?

(betragter Handsken, som han holder i Haanden.)

Hohenzollern.

Veed jeg det? —

(sagte.)

Fordømt! det er Prindsessens Handske, som
Han ubemærkt af Armen hende drog.

(afbrydende.)

Nu frisk! Hvi nøler du? Afsted!

Prindsen (kaster Handsken bort igien).

Strax! strax! —

Hei, Frands! den Skurk, som skulde vække mig —

Hohenzollern (betragtede ham.)

Nei han er rasende!

Prindsen.

Min bedste Henrich!

Jeg sværger dig, jeg veed ei hvor jeg er.

Hohenzollern.

I Fehrbellin! Du sandsekløse Drømmer;

I Fehrbellin, og i Slotshaven er du!

Prindsen (sagte).

Fortrædeligt! Saa har jeg atter vankelet om

I Maan'skin uden selv at vide det!

(fatter sig.)

Lilgiv! Nu husker jeg — Du veed, igaar

Man kunde fast ei holde ud i Sengen

For Hede; see, da sneeg jeg mig udmattet

Bansemægtende, i Haven, og mens Natten,

De blonde Lokker dryppende af Bellugt,

Saa huldt mig favned' som en Perser: Brud
 Den elskte Brudgom, lagde jeg mig ned
 Her i dens kjelige og lune Skjød.
 — Hvad er nu Klokken vel?

H o h e n z o l l e r n.

Halv tolv paa Slaget.

P r i n d s e n.

Du siger Eskadronerne brød op?

H o h e n z o l l e r n.

Forstaaer sig! Klokken ti; alt efter Planen!
 Og uden al Tvivl har nu Regimentet
 Prindsessen af Dranien alt naaet,
 I Spidsen for de andre, Høiderne
 Ved Hockelwik, 'hvor de imorgen skal
 Mod Wrangel dække Hærens stille Opmarsch.

P r i n d s e n.

Nu vel! Den gamle Kottwik fører dem
 Og kender hele Marschens Diemeed.
 Jeg havde overalt tilbage maattet
 Strax efter Midnat her til Hov'dqvarteret,
 Da end Parolen skal uddeeles der.
 Det altsaa bedre var, jeg blev her strax.
 Kom, lad os gaae! — Churfyrsten veed vel intet?

H o h e n z o l l e r n.

Oh hvad! Han sover alt for længe siden.

(De ville gaae; Prindsen standser, vender sig om,
 og tager Handsken op.)

Prindsen.

Af hvilken sælsom Drøm jeg havde mig! —
 Mig bares for, som pludseligt et Slot,
 Af Guld og Sølv høit straalende, sig aabned',
 Og høit fra Marmortrappen nedsteeg til mig
 Den hele Kreds af alle mine Kiære,
 De Mennesker, mit Hierte elsker meest;
 Churfyrsten og Fyrstinden og den — tredie,
 — Hvad hedder hun dog?

Hohenzollern.

Hvo?

Prindsen (synes at søge).

Hun — hvem jeg mener!

En Døvsødt vilde kunne nævne hende!

Hohenzollern.

Platen?

Prindsen.

D vist ei! vist ei!

Hohenzollern.

Kamin da?

Prindsen.

Nei, nei, min Ven!

Hohenzollern.

Bork altsaa? Winterfeld?

Prindsen.

Nei, nei; jeg beder dig! Du bliver Perlen
 Ei vaer for Ringen, som indfatter den.

Hohenzollern.

Saa tael, for Pokker! Kan jeg spaae af Miner?
— Hvad for en Dame mener du?

Prindsen.

Det er

Det samme! Navnet glemtes, da jeg vaagned',
Og Drømmen kan forstaaes foruden det.

Hohenzollern.

Vel! Saa tael vid're!

Prindsen.

Men forstyr mig ikke! —

Og han, Churfyrsten, med sin Jovis-Pande,
I Haanden holdt en Krands af Laurbærlov:
Han lige for mit Ansyn stiller sig
Og, for at sætte reent min Siel i Flamme,
Omvinder Krandsen med den gyldne Kiede,
Der hænger om hans Hals, og rækker nu
Den, for at sættes om mit Hoveds Lokker,
Til — o min Ven!

Hohenzollern.

Til hvem?

Prindsen.

O Ven!

Hohenzollern.

Nu tael dog!

Prindsen.

Det har maaskee dog været Frøken Platen.

Hohenzollern.

Hvorledes? Platen? — Som er nu i Preussen?

Prindsen.

Ja Platen. Rigtig. Eller vel Ramin?

Hohenzollern.

Ach hvad Ramin! Hun, som har ildrødt Haar! —

Platen, med de violblaae skjelmste Dine!

Hun, veed man, staaer dig an.

Prindsen.

Hun staaer mig an. —

Hohenzollern.

Nu hende var det, som dig rakte Krandsen?

Prindsen.

Høit, liig Navnkundighedens Genius,

Hun hæved' Krandsen, hvorum Rieden bølged',

Som for at krone en udød'lig Helt,

I ubeskrivelig Henrykkelse

Jeg strækker Hænderne for den at tage,

Dg vil for hendes Gødder kaste mig.

Men som en Duft, der svæver over Sletten,

Sig ved en kraftig Lustnings Vande hæver,

Undviger Skaren mig ad Trappen op,

Dg Marmortrappen, da jeg den bestiger,

Mod Himlens Port sig strækker uden Ende;

Jeg griber ængstlig om mig, for at holde

En af de Dyrebare dog tilbage.

Omsonst! Slotsporten aabnes pludseligt,

Et Lyn, der hvisler fra det Underste, bortslaaer dem,
 Og Porten lukker atter sig med Bragen:
 Ikkun en Handske stryger jeg i Flugten
 Det søde Drømmebilled raskt af Armen, —
 Og, gode Guder! da jeg vaagner, holder
 Jeg virkelig en Handske i min Haand!

Hohenzollern.

Jh see! — Og altsaa troer du nu, at Handsken
 Maa være hendes?

Prindsen.

Hvis?

Hohenzollern.

Jh Frosen Platens!

Prindsen.

Sa Platens, Rigtig. Eller vel Ramins? —

Hohenzollern (leer).

Du Skielm, med dine aandelige Syner!
 Hvo veed om ikke fra en Hyrdetime,
 Lybvaagen her med Riød og Blod tilbragt,
 Du holder Handsken i din Haand som Pant!

Prindsen.

Hvad! jeg? Nei ved min Elskov —!

Hohenzollern.

Ei for Pokker!

Mig ligemeget, enten det er Platen,
 Eller Ramin! Paa Søndag Posten gaaer,
 Saa kan du hurtigt ved et Brev erfare

Om vel din Skienne mangler denne Handske. —
Men Klokken er alt tolv. Vi maae afsted!

Prindsen (i Tanker).

— Ach du har Ret. Ja lad os gaae til Sengs.
Men hvad jeg vilde sige, kiere Ven,
Er Churfyrstinden end her med sin Niece —
Med den elskværdige Prindsesse af
Oranien, som nyeligt kom til Leiren?

Hohenzollern.

Hvi spørger du om det? — Jeg troer i Sandhed —

Prindsen.

Hvi jeg spørger? Ved du ei jeg har
Udgivet tred've Rytttere til at
Ledsaage dem igien fra Krigens Egne?
Ramin har jeg beordret —

Hohenzollern.

Oh ja vist!

De er' alt borte, eller reise strax.
Ramin har i det mindste holdet længe
Marchfærdig ved Portalet. Lad os gaae!
Jeg vil mig hvile lidet end før Slaget.

(begge gaae.)

Femte Scene.

Saal i Slottet. Man hører Skud langt borte.

Churfyrstinden og Prindsesse Natalie
(i Reiseklæder, ledsagede af en) Hofcavalier
(træde ind og sætte sig ved en Side). Hofdammer.
(Derefter) Churfyrsten, Feldmarschal
Dörfling, Prindsen af Homburg (med
Handskæn i Colletten), Greven af Hohen-
zollern, Grev Truchsess, Oberst Hen-
nings, Ritmester von der Goltz og flere
andre, Generaler, Oberster og Officerer.

Churfyrsten.

Hvorfra den Skydning? — Er det maaskee Gök?

Feldmarschal Dörfling.

Ja det er Oberst Gök, min Herre Fyrste!

Som gik igaar foran med en Colonne.

Han har alt sendt en Officeer, for at

Berolige og underrette Dig.

De Svenske rykke frem med tusind Mand

Til Hackelbjergene; dog Gök staaer inde

For disse Bierge og anmoder Dig

Ved mig, kun at gaae frem med dine Tropper

Som alt han havde Biergene besat.

Churfyrsten (til Officererne).

I Herrer, Feldmarschallen kiender Planen

Til Slaget; tager Eders Blyant frem
 Og hav den Godhed at antegne den.

Officererne forsamle sig om Feldmarschallen paa
 den anden Side og tage deres Tegnebøger frem.

Churfyrsten

(vender sig til Hofcavalieren).

Er alt Ramin der? Er der alt kiørt frem?

Hofcavalieren.

Strax, Eders Naade! — Nu der spændes for.

Churfyrsten

(sætter sig paa en Stoel bag Churfyrstinden og Prindsessen).

Ramin skal min Elisa trygt ledsage,

Med tred've gode Ryttere, paa Weien.

J gaae til Kalkhuhn, til min Cantslers Slot

Bed Havelberg, hiinsides Havelfloden,

Hvor ingen Evensk nu meer sig lader see.

Churfyrstinden.

Er Færgen blevet atter sat istand?

Churfyrsten.

Bed Havelberg? — Ja det er foranstaltet.

Desuden er det Dag for J den naae.

(Pause.)

Natalie er saa stille, sig hvad feiler

Mit søde Barn?

Natalie.

Jeg gruer, kiere Onkel!

Churfyrsten.

Dog er saa sikker du, min lille Datter,
Som i din Moders eget Skød du'laae.

(Pause.)

Churfyrstinden.

Naar tænker du vel at vi sees igien?

Churfyrsten.

Naar Gud mig skienker Seir — som vist jeg haaber —
Maaskee i en af disse Dage alt.

(Pager komme og dække et Frokostbord for Damerne. — Feldmarschal Dörfling dicterer. — Prindsen af Somburg, med Blyant og Tegnebog i Haanden, seer stivt paa Damerne.)

Feldmarschallen

(med et Papir i Haanden).

Den Plan, som Hans Durchlauchtighed har lagt
Til Slaget, mine Herrer, har til Hensigt,
"At node Fienden reent til at opgive
Broehovedet, hvortil han støtter sig
Bed Rhinen, og som dækker ham i Ryggen.
Den svenske Hær vil derved paa sin Flugt
Udeles splittes. Oberst Hennings" — Hennings!

Oberst Hennings.

Her, Excellence! (skrivende.)

Feldmarschallen.

"Skal med høire Fløi,

Som hans Commando er i Dag betroet,
See til bag Fattel-Krattet i al Stilhed

At omgaa Fiendens venstre Fløi, hvorefter
 Han rask og hurtigt kaster sig imellem
 Ham og de trende Broer. Med Grev Truchß" —
 Grev Truchß!

Grev Truchßesz.

Her! (skriver.)

Feldmarschallen.

"Med Grev Truchß foreenet —
 (standser lidet.)

Som midlertid paa Høiderne, ret over
 For Wrangel, med Kanonerne maa have
 Posteret sig —"

Grev Truchßesz (skrivende).

"Kanonerne — posteret —"

Feldmarschallen.

Har I saaledes?

(bliver ved.)

"— Skal han derpaa søge

At jage Svenfterne i de Moradser,
 Der ligge bag ved deres høire Fløi."

En Heiduk (kommer).

Der er ført frem.

(Damerne reise sig.)

Feldmarschallen.

"Prindsen af Homburg, som —
 (standser da Prindsen ikke svarer.)

Churfyrsten

(reisende sig med Damerne).

Er Kamin dernede?

Heiducken.

Ja med Rytterne.

(gaaer.)

(Herstaberne tage Afsked med hinanden.)

Grev Truchseß (skrivende).

"Der ligge bag ved deres høire Fløi."

Feldmarschallen.

"Prindsen af Homburg" —

Hvor er Prinds Homburg?

Hohenzollern (sagte).

Arthur!

Prindsen (farer op).

Her!

Hohenzollern.

Men er

Du gal?

Prindsen.

Hvad har min Marschall at befale?

(Han rødmer, stiller sig hen med Blyant og Pergament og skriver.)

Feldmarschallen.

"Hvem Hans Durchlaughtighed og denne Gang,

Som sidst ved Rathenow, betroer Commando

Over det hele markiske Rytterie —

(standser.)

Dog uden at fornærme Oberst Kottwitz,
Som med sit gode Raad vil staae ham bi —"

(halv høit til Ritmester Golz.)

Er Kottwitz her?

Ritmester von der Golz.

Nei, Ederes Excellence,

Han sender mig for Ordren at modtage.

(Prindsen seer atter over til Damerne.)

Feldmarschallen (bliver ved).

"Skal stille sig med nævnte Rytterie
Ved Bondebyen Hackelwitz, paa Sletten,
Ret overfor de Svenskes høire Fløi,
Dog ganske udenfor Kanonstuds Bidde."

Golz (skriver).

"Dog ganske udenfor Kanonstuds Bidde."

(Churfyrstinden binder Prindsessen et Tør-
klæde om Halsen. Prindsessen, som i det
samme vil trække sin Handske paa, seer sig om,
som om hun søgde noget.)

Churfyrsten

(træder hen til Prindsessen.)

Du savner noget, kære Datter —?

Churfyrstinden.

Søger

Du noget, min Natalie?

Natalie.

Seg veed ei —

Min Handske, kære Tante —

(alle see sig om.)

Churfyrsten (til Hofdamerne.)

Vær saa god,

I Skienne, at opsege den.

Churfyrstinden (til Prindsessen.)

Du har den

I Haanden, Barn.

Natalie.

Den høire; men den venstre —

Churfyrsten.

Maaskee har du den glemt i Sovgemakket?

Natalie.

O kære Bork!

Churfyrsten (til Frøken Bork).

Brav hurtigt!

Natalie.

Paa Raminen!

(Frøken Bork gaaer.)

Prindsen (sagte).

Min Herre og min Gud! Har jeg hørt ret!

(tager Handsken ud af Colletten.)

Feldmarschallen (seende i Papiret).

"Dog ganske udenfor Kanonkuds Bidde." —

(bliver ved.)

"Det Fyrstens Billie er" —

Prindsen.

Hun søger Handsken —!

(seer snart paa Handsken, snart paa Prindsessen.)

Feldmarschallen.

”Det Fyrstens Billie er udtrykkeligt,” —

Golz (skrivende).

”Det Fyrstens Billie er udtrykkeligt,”

Feldmarschallen.

”At Prindsen, hvilken Bending ogsaa Slaget
End maatte tage, ei fra Stedet viger,
Som er anvist ham,” —

Prindsen (sagte).

— Hurtigt! jeg maa prøve

Om det er den!

(Han lader Handsken falde tilligemed sit Lommetør-
klæde; dette tager han op igien, Handsken lader
han ligge saaledes, at den let sees.)

Feldmarschallen

(noget overrasket ved Prindsens Udfærd).

Har Hans Durchlauchtighed Hr. Prindsen hørt det?

Hohenzollern (sagte).

Arthur!

Prindsen.

Her!

Hohenzollern.

Jeg troer du er besat!

Prindsen.

Her, min Feldmarschal!

(Han tager Blyant og Pergament frem igien.
Feldmarschallen seer et Dieblig spørgende
paa ham. Pause.)

Golz (efterat have skrevet).

"Ei fra Stedet viger,

Som er anvist ham," —

Feldmarschallen (vedblivende).

"førend Truchß og Hennings" —

Prindsen

(sagte til Ritmester Golz, i det han seer i hans Tegnebog).

Hvo? Kiære Golz! Hvad? Jeg?

Golz.

Forstaaer sig! Ja!

Prindsen.

Fra Stedet ikke —?

Golz.

Rigtig.

Feldmarschallen.

Har J det?

Prindsen (høit).

"Fra Stedet ei, som er mig anvist, viger" —

(skriver.)

Feldmarschallen.

"Før Truchß og Hennings Fiendens venstre Fløi —

(standser libet.)

"Saaledes har i Trængsel bragt, at den
 Sig styrter opløst paa hans høire ind,
 Og samtlige hans Tropper længer ei
 Kan holde Stand, men trænge sig forvirret
 Til Overdrevet hen, hvor det er Planen,
 I dets med Grave giennemskaarne Sumpe
 Reent at tilintetgiøre ham: Da Prindsen" —

Churfyrsten

(til Churfyrstinden og Prindsessen).

Giv Eders Arm mig! — Vager! lyser os!

Feldmarschallen.

"Da Prindsen skal Janfare lode blæse."

Churfyrstinden

(da nogle Officerer complimentere hende).

Farvel, I Herrer! lad Jer ei forstyrre!

(Feldmarschallen complimenterer ligeledes.)

Churfyrsten (standser pludseligt).

See der! Der ligger Frel'snens Handske! Hurtigt!

En Hofcavalier.

Hvor?

Churfyrsten.

Der! Ved Prindsen, vores Fætters Fødder!

Prindsen.

Ved mine —? Saa? Saa det er Eders?

(han tager den op og bringer Prindsessen den.)

Natalie.

Min Prinds, jeg takker Eder.

Prindsen.

Er det Eder?

Prindsessen.

Ja det er min; den som jeg savnede.

(hun modtager den og trækker den paa.)

Churfyrstinden

(til Prindsen i det de gaae).

Lev vel! Lev vel! Held og Belsignelse!

Seer til, at snart og glad vi sees igien!

(Churfyrsten gaaer med Damerne. Hofdammer, Cavalierer og Pager følge.)

Prindsen

(staaer et Dieblikt som lynsaaet; derpaa vender han med triumpherende Skridt igien tilbage til Officerrernes Kreds).

"Da Prindsen skal Fanfare lade blæse." —

(lader som han færv.)

Feldmarschallen (seer i sit Papir).

"Da Prindsen skal Fanfare lade blæse. —

Men dog, at Rykkeriets Indhug ei

Bed nogen Misforstand for tidligt færv," —

(standser.)

Golz (skrivende).

"Bed nogen Misforstand for tidligt færv," —

Prindsen

(til Grev Hohenzollern, sagte, meget rørt.)

O Henrich!

Hohenzollern (fortrydelig).

Nu hvad har du for? Hvad er det?

Prindsen.

Hvad! Saae du intet?

Hohenzollern.

Intet! Vær dog stille!

Feldmarschallen (bliver ved).

"Vil Hans Durchlaughtighed vor Fyrste sende
Ham af sin Suite først en Officeer,
Der Ordre skal, mærk vel, udtrykkeligt
Ham bringe, naar han maa angribe Fienden.
Før maa han ei Fanfare lade blæse."

(Prindsen staaer hensunken i Drømme.)

— Har I nu det?

Golz (skrivende).

"Før maa han ei Fanfare lade blæse."

Feldmarschallen (med høiere Røst).

Har Hans Durchlaughtighed Prindsen det?

Prindsen.

Hr. Marschal!

Feldmarschallen.

Om I har skrevet?

Prindsen.

— Om Fanfaren?

Hohenzollern

(sagte, fortrydelig, med Eftertryk).

Fanfare! Budsat! Ikke førend at —

Golz.

"Førend han selv" —

Prindsen (afbryder dem).

Ja vist! "Ei førend at — —
Dog, da skal han Fanfare lade blæse."

(Skriver. Pause.)

Feldmarschallen.

Jeg ønsker, mærk det, Baron Golz! at tale
Med Oberst Kottwik, hvis det bli'r ham muligt,
Endnu før Træfningens Begyndelse.

Golz.

Det, Eders Excellenz, skal jeg besørge.

(Pause.)

Churfyrsten (kommer tilbage).

Nu, mine Generaler, Oberster!

Det gryer ad Dag. — Har I nu tegnet op?

Feldmarschallen.

Vi ere færdige, min Fyrste! og Din Plan
Er punktligt meddeelt Dine Generaler.

Churfyrsten

(i det han tager Hat og Handsker).

Hr. Prinds af Homburg! Giv dig Tid og Roe!

Du veedst, at sidst ved Rhinens Bred du har

Forspildt mig tvende Seire; styr dig vel,

Og lad mig ei gaae glip og af den tredie,

Der gielder mig min Throne og mit Rige.

(til Officererne)

Nu følger mig! Hei, Frands!

(En Ridesnegt træder ind.)

Rast, Skimlen frem!

— Før Soel staaer op vil jeg i Slaget være.

(gaaer; Generaler, Oberster og de andre Officerer følge.)

Siette Scene.

Prindsen af Homburg

(trædende frem i Forgrunden).

Saa rul nu, Skiebne, paa din Kugle frem!

Dit Slør i Dag et heldigt Bindpust løfter,

At liigt et Seil det gunstigt bugner sig!

Alt, Lykke! har min Tøse du berørt:

Du kasted', mens du lustig svæved' mig

Forbi, et Pant alt af dit Syldhorn til mig:

Idag, du Guders Barn! du Flygtige!

Jeg griber dig paa Kampens Mark, og tømmer

Din hele Herlighed for mine Fødder:

Varst du endog med syvfold stærke Kieder

Fastlænket til de Svenskes Seiersvogn!

(gaaer.)

U n d e n A c t.

Første Scene.

Plads ved Fehrbellin.

Oberst Rottwitz, Grev Hohenzollern,
Ritmester Golz og andre Officerer ved
Cavalleriet.

Rottwitz (udenfor Scenen).

Holdt her! og stiger af!

Hohenzollern og Golz (komme ind).

Rottwitz (udenfor).

Hvo hjælper mig!

Hohenzollern og Golz.

Her, Gamle! her!

(gaae igien ud.)

Rottwitz (som før).

Tak Børn! — Uf! Saa for Satan!

— En ædel Søn, til Biengield, hver af Eder
skal hjælpe, naar engang I falde sammen!

(han kommer ind; Hohenzollern, Golz og
andre følge ham.)

Ja vel, til Hest er jeg saa ung endnu, som før;
 Men skal jeg af, er det som Liv og Siel
 Skilsmisse holdt for aldrig meer at sees!

(seer sig om.)

Hvor er nu Hans Durchlauchtighed, vor Chef?

Hohenzollern.

Prindsen er strax hos dig.

Kottwitz.

Hvor er han nu?

Hohenzollern.

I Bondebøgen reed han ind, som Krattet
 Ved Siden skulde for dig. Strax han kommer.

En Officer.

Jeg hører at hans Hest er faldet med ham
 I Nat?

Hohenzollern.

Jeg troer det, ja!

Kottwitz.

Faldt Hesten med ham?

Hohenzollern (vendende sig om).

Det er høist ubetydeligt! Hans Hest
 Blev for en Mølle sty paa Beien, men
 Han selv gled let ved Siden ned og fik
 Ei mindste Skade, som er værd at nævne.

Kottwitz

(stigende op paa en Høi).

See hvilken herlig Dag! — Saa sandt jeg lever,

Elig Dag Gud Herren skabde i sin Naade
 Til noget bedre, end at slaes og myrde!
 Den skønne Morgenrødme farver Himlen,
 Og Følelserne flagre op med Lærken
 Til Priis og Jubel mod den klare Himmel!

Golz.

Min Oberst, fandt du Marschal Dörfling siden?

Kottwitz (gaaer frem).

For Ganden, nei! Hvad tænker Excellencen?
 Er jeg en Piil, en Fugl, en Tanke, at
 Han jager mig den hele Balplads rundt?
 Jeg søgde ham paa hvert et Sted jeg kunde,
 Ved Hackel. Høiderne jeg var hos vore
 Fortropper, og paa Sletten, hos vort Bagtogt,
 Men hvem jeg ikke fandt, var min Hr. Marschal!
 Saa reed til Rytteriet jeg tilbage.

Golz.

Det vil fortryde ham. Det lod som end
 Han havde noget vigtigt at betroet dig.

Officeren.

Der kommer Hans Durchlauchtighed, vor Prinds.

Anden Scene.

Prindsen af Homburg (med et sort Bånd
 om den venstre Haand). De Forrige.

Kottwitz.

Velkommen ædle Prinds, vor General!

See, mens du var i Byen har jeg her
 Opstillet Rytterne i Dalens Krumning.
 Jeg haaber, at du er tilfreds dermed.

Prindsen.

God Morgen, Rottwitz! Hvad du foranstalter
 Er altid godt. — God Morgen, mine Venner!

Hohenzollern.

Hvad vilde du i Bondebyen, Arthur?
 — Hvi saa alvorlig?

Prindsen.

Jeg — var i Capellet,
 Som skimted' giennem Byens stille Rat. —
 Just da vi drog forbi, lød Bedeklokken,
 Da bares det mig for, at ogsaa jeg
 Ved Alt'ret burde knæle for at bede.

Rottwitz.

Nu det er smukt! En ung gudfrøgtig Herre!
 Troer mig, den Gierning, man med Bøn begynder,
 Den krones og med Held og Fryd og Seier!

Prindsen (til Hohenzollern).

Hvad jeg nu vilde sige, Henrich, hør —

(trækker ham længer mod Forgrunden.)

Hvad var det egentligt, som vedkom mig
 Blandt det, der ved Parolen blev dicteret?

Hohenzollern.

— Ja du var adspredt. Vel jeg mærked' det.

Prindsen.

Udsprebt, forvirret; jeg veed selv ei hvad!
Dictering er mig aldrig ret tilpas. —

Hohenzollern.

— Til Lykke var der dengang just ei meget,
Som angik dig. Thi Truchß og Hennings, seer du,
Som commandere ved Infanteriet,
De skal angribe først og aabne Slaget;
Dig er allene paalagt, her i Dalen
At holde med Cavalleriet opstilt
Slagfærdig, til du Ordre faaer til Angreb.

Prindsen

(har staaet hensunken i Tanker; efter en Pause.)

— Besynderlige Hændelse!

Hohenzollern.

Hvad? hvilken?

(seer paa ham. — Et Kanonskud høres.)

Kottwitz.

Heida! Nu sidder op! Til Hest! Til Hest!
Seer! Det er Hennings, nu begynder Slaget!
(alle stige op paa en Høi.)

Prindsen.

Hvo er det? Hvad?

Hohenzollern.

Th, det er Oberst Hennings,

Som alt angriber Wrangel hist i Ryggen.

Rom hid, her kan du overskue Alt.

Golz (paa Søien).

Hvor frygteligt langs Rhinen han udvikler
Sin heie Masse!

Prindsen

(holder Haanden over Diet).

— Paa vor høire Fløi?

Er Hennings der?

Første Officeer.

Ja, min durchlauchtige Prinds!

Prindsen.

Hvad nu? For Ganden! Hennings stod igaar
Jo netop paa Armeens venstre Fløi?

(Fierne Kanonflug.)

Kottwitz.

Himmel og Jord! Seer! Wrangel virker nu
Med tolv Kanoner imod Oberst Hennings!

Første Officeer.

Det kan man kalde Skandser, det, de svenske!

Anden Officeer.

Bed Himlen, ja! Saa høit optaarned' at
De naae til Kirkeetaarnets Spids i Byen,
Der ligger bag dem.

(Skud i Nærheden.)

Golz.

Det er Truchß!

Prindsen.

Hvad Truchß?

Kottwitz.

Ja Truchß; som forfra kommer Hennings nu til Hielp.

Prindsen.

Hvor kommer Truchß i Dag i Centrum, Kiere?

(heftig Kanonade.)

Golz.

O Himmel, seer, mig synes Byen brænder!

Tredie Officeer.

I Sandhed! Der er Ild!

Første Officeer.

Den staer i Luer!

Og Flammen hvirvler sig alt op om Taarnet!

Golz.

Gia! hvor Svenskens Ordonnantser flyve!

Anden Officeer.

De bryder op!

Kottwitz.

Hvor?

Første Officeer.

Paa den høire Fløi! —

Tredie Officeer.

Ja! — Pelotonvis! — Med tre Regimenter!

Det skeer nok for at styrke deres venstre.

Anden Officeer.

I Sandhed! Ryttieriet rykker frem

Til Dækning for den høire Fløies Marsch!

Hohenzollern (leende).

Ha! hvor de Marken atter rømme vil,

Naar de faaer os at see i Dalen her!

(Musket-Sld.)

Rottwitz.

Seer, Brødre, seer!

Anden Officeer.

Hør! Hør!

Første Officeer.

En stærk Gevær-Sld!

Tredie Officeer.

Nu gaaer det varmt til under Skandserne!

(stærkere Kanonade.)

Golz.

Bed Gud! En sliig Kanon-Sld har jeg aldrig

J al min Livstid før hørt Mage til!

Hohenzollern.

Ha skyder! Skyder kun til Jorden brister!

Dens Kevner Eders Gravsted vorde skal!

(Pause. — Fierne Seiersffrig.)

Første Officeer.

Almægtige! Du, som forleener Seier!

Alt Wrangel trækker sig tilbage!

Hohenzollern.

Snak!

Golz.

Bed Himlen, Venner! Paa hans venstre Fløi!

Han kommer med sit Feldt-Artillerie
Nu Skandserne.

Alle.

Hurra! Victoria!

Prindsen

(Som imidlertid fra en Høj har nøie betragtet Slagets
Gang, stiger ned og gaaer frem mod Forgrunden.)

Op Kottwitz, følg mig!

Kottwitz.

Stille! Stille, Børn!

Prindsen.

Op! Lad Fanfaren blæse! Følger mig!

Kottwitz.

Jeg siger, stille!

Prindsen (vild).

Himmel, Jord og Helved!

Kottwitz.

Befoel ei vor durchlauchtige Fyrste ved

Parolen, at vi bide skal paa Ordre?

Golz, læs Parolen op for disse Herrer!

Prindsen.

Paa Ordre? Kottwitz, rider du saa langsomt?

Har endnu ei dit Hierte givet den?

Kottwitz.

Ordren?

Hohenzollern.

Prinds!

Kottwitz.

Mit Hierte givet Ordren?

Hohenzollern.

Lad dig dog sige, Arthur!

Golz.

Hør min Oberst!

Kottwitz (stødt).

Hei! Kommer du mig saa, min unge Herre! —

Seg ride langsomt? Bind engang din Hest

Ved Halen af min Ganger! Du skal see

Seg rider vel i Nødsfald for os begge!

Marsch, Marsch, I Herrer! Rast, Trompeter, blæs!

Til Kamp! Til Kamp! Kottwitz er med ved Regen!

Golz (til Kottwitz).

Nei det gaaer aldrig an, min Oberst, aldrig!

Anden Officeer.

Endnu har Hennings ikke naaet Rhinen!

Første Officeer.

Tag Kaarden fra ham!

Prindsen (træder mod ham).

Hvad? Fra mig?

Næstvise Dreng, som kiender ei endnu

De mærkfte ti Bud. Ord!

(river ham Sværdet fra Siden, saa at Skeden følger med.)

See her er din

Samt Skeden med!

Første Officeer (tumlende).

Min Prinds! Ved Himlen det —!

Prindsen

(tæt ind paa ham, truende).

Get Ord endnu — —!

Hohenzollern (til Officeren).

Tie! Er du rasende?

Prindsen

(i det han leverer Sværdet fra sig til en Adjutant).

Hid Ordonnanser! Han er Arrestant!

Til Hov'dquarteret fører ham!

(til Rottwitz og de øvrige Officerer.)

Dg nu,

Vil jeg Parolen give Jer, I Herrer:

"En Skurk, som følger ei sin General!"

Hvo af Jer bli'r?

Rottwitz.

Ei ivre dig! Vi følge.

Hohenzollern (stillende tilfreds).

Det var et Raad kun, man meddeelde dig.

Rottwitz.

Jeg følger dig; det paa dit Ansvar gaaer.

Prindsen.

Det paa mit Ansvar gaaer. Kom, Brødre! følger!

(Alle gaae.)

Tredie Scene.

Bondestue i en Landsbys.

En Bonde og hans Hustru (siddende ved et Bord og arbeide). En Hofcavalier (i Støvler og Sporer, triner ind).

Cavalieren.

Guds Fred, I gode Venner! Har I Plads Til at modtage Gæster i Jert Huus?

Bonden.

So hiertens gierne.

Bondekonen.

Med Forlov, hvem er det?

Cavalieren.

Vor Churfyrstinde; ingen Ringere! —
Bogn-Uxlen brækked' da de dreied ind
I Byen, og da Slaget nu er vundet,
Behøves denne Reise ikke meer.

Begge (staae op).

Hvad? Slaget vundet?

Cavalieren.

Ja! det veed I ei?

De Svenskes Hær aldeles slagen er,
Mark Brandenburg er fri for deres Sværd
Og Ild, for hele Aar om ei for stedse.
— Dog see! Der kommer alt Fyrstinden selv.

Fjerde Scene.

Churfyrstinden (bleeg og forvirret). Prindsesse Natalie, og adskillige Hofdamer følge.

De Forrige.

Churfyrstinden (i Døren).

Hork! Winterfeld! Kom! giv mig Eders Arm!

Natalie (ilende til hende).

O min Moder!

Første Hofdame.

Gud! hun blegner, falder!

(de understøtte hende.)

Churfyrstinden.

Hent mig en Stoel, at jeg kan sætte mig!

— Død, siger han jo, død?

Natalie.

Min elskte Moder!

Churfyrstinden.

Jeg selv vil tale med Ulykkes-Budet.

Femte Scene.

Ritmester v. Mörner (saaret, understøttes af to Cavallerister). De Forrige.

Churfyrstinden.

Hvad bringer du, Forfærdelsens Herold?

Mørner.

Min naadigste Fyrstinde! — Hvad desværre
Til evig Sammer disse Dine saae.

Churfyrstinden.

Belan! Fortæl!

Mørner.

Vor Fyrste — er ei meer!

Natalie.

O Himmel! skulde fligt et Slag os træffe?

(hun skjuler sit Ansigt.)

Churfyrstinden.

Hvorledes faldt han? Underret mig derom!

Dg som Lynstraalen træffer Vandreren,

Dg Jorden end engang i Purpurlys

Ham viser: saa dit Ord skal være mig.

Naar du har udtalt, synker Nat for Diet.

Mørner

(træder hen for hende, ført af begge Ryttere).

Prinds Homburg var, da Fienden, trængt af Truchse,

Alt vakled' i sin Stilling, rykked' frem

Paa Sletten imod Wrangel, — havde alt

Brudt tvende Linier med sit Rytterie

Dg dem tilintetgiort i Flugten, da

Han stødte paa en Felt-Redoute; — her

Saa skrækkelig en Kugleregn ham mødte,

At Rytter. Skaren lagde sig som As,

Der segne, knækkes i et Hagel-Uveir:

Han maatte giøre Holdt bag Krat og Høie,
 For sit adspredte Rytter-Corps at samle.

Natalie (til Churfyrstinden).

O Elfte! Fat dig!

Churfyrstinden.

Stille! Stille, kiere!

Mørner.

I dette Dieblig, da Støvet ei
 Os længer hindred', see vi Fyrsten langt fra;
 Han ved det Truchßke Corpses Faner reed
 Mod Fienden. Herlig sad han paa sin Skimmel,
 I Solens fulde Straaler skinned' han
 Paa Seiersbanen. Dette Syn os bragde
 Til at bestige Brinken af en Høi,
 Bekymred' ved at see ham midt i Ilden:
 Da pludseligt Churfyrsten — Hest og Rytter —
 I Stov for vore Dine synker ned;
 To Faneførere sig styrte paa ham
 Og skiule ham med deres spredte Faner.

Natalie.

O dyrebare Moder!

Første Hofdame.

Gud!

Churfyrstinden (til Mørner).

Bliv ved!

Mørner.

Med dette skrækkelige Uhelds-Syn

Bemestrer voldsom Sorg sig Prindsens Hierte;
 Liig Biornen, rasende af Hævn og Brede,
 Fulgt af os alle, styrter han mod Skandsen:
 Dens Grav, Jordvolden, som den dækker, bli'r
 I Løbet oversprunget, dens Besætning kastes
 Udaf Forfandsningen, adsplittet, dræbt;
 Kanoner, Faner, Pauker og Standarter,
 Med hele Trosset, blir til Bytte gjort:
 Og hvis Broe. Hovedet ved Rhinen ei
 Vor Myrden havde standset, var der ingen,
 Som, naaet til Hiemmet's Urne, kunde sige:
 "Med Fehrbellin har jeg seet Helten falde!"

Churfyrstinden.

Ei vil jeg denne dyrekøbte Seier!
 Giv mig tilbage hvad den koster mig!

(hun synker i Afmagt.)

Første Hofdame.

Hielp Himmel! Hendes Dine lukke sig.

(Natalie græder.)

Siette Scene.

Prindsen af Homburg (træder ind).

De Forrige.

Prindsen.

O dyrebareste Natalie!

(lægger hendes Haand rørt paa sit Hierte.)

Natalie.

Saa er det sandt!?

Prindsen.

J kunde Nei, jeg svare!

J kunde jeg med Blod af dette Hjerte
Tilbagekalde hans til Livet atter!

Natalie (tørre sine Taarer).

Saa har man allerede fundet Liget?

Prindsen.

Ach al min Dont var hidtil Hævn mod Wrangel;
Hvor kunde til den sørgelige Syssel
Jeg da opoffre mig? Men udsendt har jeg
En Trop for ham paa Dødens Mark at søge
Og udentvivl han bringes os for Nat.

Natalie.

Hvo skal nu i den rædselsfulde Kamp
De Svenske kue? Hvo beffiermer os
Mod denne Verden, fuld af Fiender, som
Hans Held, hans store Navn har opvakt mod os?

Prindsen (tager hendes Haand).

Det vil, min Frøken, jeg paatage mig!
En Engel vil jeg staae med Flammesværdet
Bed Eders Thrones faderløse Trin!
Churfyrsten vilde førend Aaret endtes
See Marken fri for Fiender; nu velan!
Jeg vil fuldbyrde flig hans sidste Villie!

Natalie.

Min iegode Fætter!

(hun drager sin Haand fra ham.)

Prindsen.

O Natalie!

(han tier et Dieblisk.)

Hvad tænker I vel nu om Eders Fremtid?

Natalie.

Sa hvad skal jeg vel gribe til, naar Lynet
 Mig Grundten under Foden søndersplitter?
 Min Fader hviler med min elskte Moder
 I Graven, hist i Amsterdam; og Dortrecht,
 Mit Huses Arv, i Gruus og Aske ligger.
 Af Spaniens Despot:Armeer ængstet,
 Veed Morik knap, min Fætter af Dranien,
 Hvor sine egne Børn han redde skal:
 Den sidste Støtte synker ogsaa nu,
 Som holdt min Lykkes Biinstok end i Beiret.
 I dag blev anden Gang jeg faderløs!

Prindsen

(flaaer Armen om hendes Liv).

O min Veninde! var ei denne Time
 Indviet Sorgen, see da bad jeg Eder:
 Slynng Eders Grene her om dette Bryst,
 Det eensomt voxende, som længe bød'
 Sig alt mod Eders Blomsters hulde Duft!

Natalie.

Min kære, gode Fætter!

Prindsen.

— Vil J? Vil J?

Natalie.

— Hvis jeg tør vore i dets indre Marv?

(læner sig til hans Bryst.)

Prindsen.

Hvorledes? Hvad?

Natalie.

Nu bort!

Prindsen (holder paa hende).

Ja, i dets Rod!

Ja, i dets Hjertes Rod, Natalie!

(han kysser hende; hun river sig løs.)

O Gud, var han nu her, som vi begræde,

Dg skued' denne Pagt! Dg kunde vi

Fremstamme mod ham: Fader, o velsign os!

(han skjuler sit Ansigt med Hænderne: Natalie vender sig igien til Churfyrstinden.)

Endende Scene.

En Vagtmester (træder hurtigt ind).

De Forrige.

Vagtmesteren.

Min Prinds! ved den Almægtige, knap tør jeg

Det Rygte melde, som sig udbredt har:

— Churfyrsten lever!

Prindsen.

Lever!

Bagtmesteren.

Ja, Grev Sparren.

Just bringer os den Efterretning nu.

Natalie.

Al Livets Herre! — Moder, hører du?

(hun styrter ned for Churfyrstinden og omfavner hende.)

Prindsen (til Bagtmesteren).

Nu siig — hvo bringer mig —?

Bagtmesteren.

Grev Georg Sparren,

Der ved Grev Truchßes Corps i Hackelwig

Med egne Dine saae ham frisk og sund.

Prindsen.

Løb Gamle! hurtigt! Bring ham strax herind!

(Bagtmesteren gaaer.)

Churfyrstinden.

D styr ei anden Gang mig ned i Dybet!

Natalie.

Nei dyrebare Moder!

Churfyrstinden.

Friedrich lever?

Natalie

(der med begge Hænder understøtter hende).

J hæves atter op til Livets Spidse!

Ottende Scene.

Grev Sparren og Vagtmesteren (træde ind.) De Forrige.

Vagtmesteren.

Her kommer Greven!

Prindsen.

Herr Grev Sparren! har
J Hans Durchlauchtighed Churfyrsten seet
Frisk, ved Grev Truchses Corps i Hackelwik?

Grev Sparren.

Ja, min Prinds, i Præstens Gaard, hvor han,
Omringet af sin Stab, Befaling gav
Til at begrave begge Hæres Døde.

Hofdamerne.

O Gud! O hvilket Held!

(de omfavne hverandre.)

Churfyrstinden.

O elskte Datter!

Natalie.

Nei denne Salighed er, fast for stor!

(skjuler sit Ansigt i Tantens Skød.)

Prindsen.

Forunderligt! Saa jeg, langt fra, i Spidsen

For mine Ryttere, ei hvor ham Fiendens
Kanonskud traf, og han med Skimlen styrted'?

Grev Sparren.

Ja Skimlen styrted' vistnok med sin Rytter,
Men den, som reed den, Prinds, var ikke Fyrsten.

Prindsen.

Ikke Fyrsten?

Natalie.

Hvilken Glæde!

(hun reiser sig og stiller sig ved Churfyrstindens Side.)

Prindsen.

Tael! Fortæl!

Dit Ord som Guld tungt falder paa mit Bryst!

Grev Sparren.

Lad mig fortælle den meest rørende
Begivenhed, et Dre har fornummet!
Vor fyrstelige Herre, døv for hver
Advarsel, reed i Dag igen den Skimmel,
Den hvide glindsende, som Froben nyligt
I England købte ham, og nu, som hidtil,
Han var de fiendtlige Kanoners Maal.
Knap kunde de, som hørte til hans Tro,;
Paa hundred' Skridt ham nærme sig rundtom;
Granater, Kugler og Kartætscher sused'
Frem som en breed og mægtig Dødens Strøm,
Og, hvo end havde Liv, til Bredden veeg:
Kun han, den dierte Svømmer, vakled' ei,

Dg, freidig vinkende ad Eine, iler
 Han frem mod Høiderne, hvor Kilden udsprang.

Prindsen.

Bed Himlen! ja, det rædsomt var at skue.

Grev Sparren.

Staldmester Froben, der med Fyrsten fulgte
 I Suiten, raaber til mig: "Ha fordømt
 Er mig den Skimmel med sin hvide Glands,
 Skiondt den har kostet vægtigt Guld i London!
 Halvhundrede Ducater gav jeg vel
 Om jeg den musegraae nu kunde farve."

Dg dermed nærmer han sig Fyrsten, siger:
 "Den Hest er, Eders Høihed! skue endnu,
 Tillad jeg atter tager den i Skole!"

Med disse Ord han hurtigt springer ned
 Dg griber Herrens Skimmel fat i Tøilen.
 Da stiger Fyrsten af og med et Smil
 Ham svarer: "Kunsten, du vil lære den,
 Den nemmer, Gamle, knap mens det er Dag.
 Tag den i Lære hist bag hine Høie,
 Hvor Fienden ei bemærke kan dens Feil."

Bestiger derpaa Frobens Hest istedet,
 Dg rider did hvor Slaget kaldte ham.
 Dog neppe sidder Froben vel paa Skimlen,
 Før alt i samme Dieblis et Skud
 Fra Feldredouten træffer Hest og Rytter:

Et Offer for sin Trofskab styrter han
 Til Jorden og ei Lyd gav meer hans Læbe.
 (fort Pause.)

Prindsen.

Han er betalt! — Dg havde jeg ti Liv,
 Ei bedre kunde jeg anvende dem!

Natalie.

Den brave Groben!

Churfyrstinden (med Taarer).

Den Fortræffelige!

Natalie (ligeledes).

En Bærrer selv var tusind Taarer værd!

Prindsen.

Nok! Nu igjen til Sagen. Hvor er Fyrsten?
 Har Hov'dquarteer i Hackelwig han taget?

Grev Sparren.

Forlad mig, Prinds! Han strax tog til Berlin,
 Dg hele Generalitetet blev
 Opfordret did at følge ham.

Prindsen.

Hvorledes?

Han i Berlin? — Er Krigen da tilende?

Grev Sparren.

Min Prinds, det undrer mig fligt er dig fremmet! —
 Saasnart den svenske General, Grev Horn,
 Til Leiren kom, blev Waabensstilstand udraabt;
 Har jeg forstaaet Marschal Dörfling ret,

Saa underhandles med de Svenske alt,
Dg snart vil Freden følge selv derpaa.

Churfyrstinden.

O Gud, hvor herligt klarer Alt sig op!

(reiser sig.)

Prindsen.

Kom, lad os strax ham følge-til Berlin!

(til Churfyrstinden.)

Forunder du, min ædle Moder, mig
Plads i din Vogn, at Reisen gaaer desfor?
— To Linier skriver jeg til Kottwik blot,
Dg sætter mig i Vognen strax med dig.

Churfyrstinden.

Heel gierne.

(Prindsen sætter sig ned og skriver; Churfyrstinden modtager imidlertid Melding sagte af Hofcavalieren at Vognene ere færdige.)

Prindsen

(lægger Brevet sammen og leverer det til Vagtmeesteren; i det han atter vender sig til Churfyrstinden, lægger han Armen løseligt om Natalies Liv og siger til Fyrstinden).

Jeg har saa desuden noget, —

Et frygteligt Onske — at betro dig, som
Paa Reisen bedst jeg kan dig aabenbare.

Natalie

(snoer sig fra ham; til en Hofdame).

Mit Halstorkiæde! Tør jeg bede?

Churfyrstinden (til Prindsen).

Du

Et Ønske? Og til mig?

Første Hofdame.

Prindsessen har alt

Tørklædet paa.

Prindsen (til Churfyrstinden).

Du gietter intet?

Churfyrstinden.

Nei!

Prindsen.

Hvad? Ilet intet? —

Churfyrstinden (afbrudende ham).

Nei, dog ligemeget!

I Dag afflaer jeg ingen Bøn, og mindst

En Bøn fra dig, du Slagets Seiervinder!

— Afsted!

Prindsen.

O Moder! Hvilket Ord du talde!

Tor jeg det tyde som jeg ønsker det?

Churfyrstinden.

Afsted! I Bognen vil vi tale meer!

Rom, giv mig Eders Arm!

Prindsen.

O Cæsar Divus!

Nu sætter jeg min Stige til din Stierne!

(Han fører Damerne ud; Alle følge.)

Lusthaven ved det gamle Slot i Berlin.
 I Baggrunden Slotskirken med en Trappe. Klokkerne
 ringe; Kirken er stærkt oplyst; Frobens Liig sees at
 bæres ind i Kirken [hvor det bisættes paa en prægtig
 Katafalk].

Tiende Scene.

Churfyrsten, Feldmarschal Dörfling,
 Oberst Hennings, Grev Truchsesz med
 flere Oberster og andre Officerer (træ-
 de ind. Derfor dem vise sig) nogle Officerer
 med Depescher.

Churfyrsten.

Hvo det og var, som førte Rytteriet
 Paa Kampens Dag, og som brød op dermed
 Af egen Hu, før Oberst Hennings kunde
 Gaae Fiendens Broer ødelagt, og som
 Tvang Evensken — for min Ordre — alt til Flugt,
 — Hvo det og var, — han har forbrudt sit Liv,
 Og for en Krigsret skal han møde mig.
 — Prinds Homburg var det ei, som førte det?

Grev Truchsesz.

Nei, høie Fyrste!

Churfyrsten.

Hvorfra veed man det?

Grev Truchsesz.

Af Ryttere, som har forsikket mig,
 Endnu før Slaget var begyndt, derom.

Prinds Homburg styrtet er med Hesten farligt;
 Man saae, at han, haardt saaret, blev forbundet
 Paa Arm og Hoved i en Landsbykirke.

Churfyrsten.

Nok derom! Dagens Seir er glimrende,
 Imorgen vil jeg knæle for Guds Alter
 Og takke for den; men selv ti Gang større
 Undskyldte den dog ikke den Forbavne
 Ved hvem Tilfældet har mig skienket den.
 Jeg flere Slag end det at kæmpe har,
 Og vil, at Loven vises Lydighed:
 I hvo det var, som Rytteriet førte
 Til Slag — jeg høit gientager det — han har
 Fortient at døe, og for en Krigsret stævnes
 Han hermed ind. — Nu følger mig i Kirken!

Tiende Scene.

(I det samme Churfyrsten har udtalt, indtræde)
 Prindsen af Homburg (med tre svenske
 Faner i Haanden). Oberst Rottwitz (med
 tvende). Grev Hohenzollern, Ritmester
 Golz, Grev Reusz (hver med een Fane).
 Andre Officerer, samt Corporaler og Ry-
 tere (med Faner, Pauker og Standarter).

Feldmarschal Dörfling

(da han seer Prindsen).

Prinds Homburg er det! — Truchß! Hvad har I gjort

Churfyrsten (studer).
Hvor kommer I fra, Prinds?

Prindsen
(trædende nogle Skridt frem).

Fra Fehrbellin
Og bringer Seirstrophæer for min Fyrste.
(Han lægger de tre Faner ned for ham; Officerer,
Corporaler og Ryttere følge hver med sine.)

Churfyrsten (overrasket).
Jeg hører, I er saaret, og det farligt?
— Grev Truchß?

Prindsen (munter).
Tillad!
Grev Truchß.

Bed Himlen! Jeg forbauses!

Prindsen.
Min Svedfux snublede i Morges tidligt;
Men denne Haand, som strax forbundet blev,
Fortiener ei engang at kaldes saaret.

Churfyrsten.
Du altsaa førte Rytteriet?

Prindsen.

Jeg?

Ja visseligt! Skal jeg det selv fortælle?
— Her lagde jeg Beviset for din Fod.

Churfyrsten.
— Gratager ham sin Raarde. Han er Fange.

Feldmarschallen (forbausest).

Hvem?

Churfyrsten

(træder Fanerne nærmere).

Kottwitz, god Dag! Kom nærmere!

Grev Truchsz (sagte).

Fordømt!

Kottwitz.

Ved Gud, jeg veed ei selv — —

Churfyrsten (seer paa ham).

Hvad siger du? —

(han peger paa Fanerne.)

See hvilken Sæd vor Vre her har høstet!

Den Fane er den svenske Livvagts? Ikke?

(han tager en Fane op, folder den ud og betragter den.)

Kottwitz.

Min Fyrste!

Feldmarschallen.

Høie Herre!

Churfyrsten

(stedse betragtede Fanen).

Ganske rigtigt!

Og det endog fra Gustav Adolfs Dage!

— Hvad staaer der paa den? Læs!

Kottwitz.

Saa vidt jeg troer —

Feldmarschallen.

”Per aspera ad astra” uidentvivl.

Churfyrsten.

Det har den ikke holdt ved Fehrbellin —

(Pause.)

Kottwitz (forlegen).

Tillad, min Fyrste, mig et Ord —!

Churfyrsten.

Hvorledes? —

Ta'er alting, Faner, Pauker og Standarter,

Og hænger dem paa Villerne i Kirken;

Til Seiersfesten holdes kan imorgen.

(Han vender sig til Courererne; modtager Depescher af dem, bryder dem og læser)

Kottwitz (sagte).

Saa sandt Gud lever, det er mig for stærkt!

(staaer et Dieblis stille; derpaa tager han sine to Faner op; de øvrige Officerer og Ryttiere ligeledes deres; endeligt, da Prindsens tre Faner blive liggende, tager Kottwitz ogsaa dem, saa at han nu bærer fem.)

En Officeer

(træder frem for Prindsen).

Prinds! Eder's Kaarde; tør jeg?

Hohenzollern

(med sin Fane i Haanden, træder ved Siden af Prindsen).

Rolig, Ven!

Prindsen.

Siig, er jeg vaagen, drømmer, lever jeg?

Golz.

For Himlens Skyld, tie, Prinds! og giv ham Kaarden!

Prindsen.

Jeg Arrestant?

Hohenzollern.

Sa vist!

Golz.

Saa er befalet!

Prindsen.

Tor man vel vide Grunden?

Hohenzollern. (med Eftertryk).

Ikke nu!

— Du har for tidligt blandet dig i Slaget,
Som vi dig dengang sagde; dig var paalagt,
Fra Pladsen, uden Ordre, ei at vige!

Prindsen.

Hielp, Venner, hielp! Jeg taber Sands og Samling!

Golz (afbrydende).

Tys! Tys!

Prindsen.

Blev Markens Rytterie da slaaet!

Hohenzollern (stamper i Jorden).

Ei, ligemeget! Lov skal lydes blindt.

Prindsen (bitter).

Saa — saa, saa, saa!

Hohenzollern (gaaer fra ham).

Det vil ei koste Halsen.

Golz (ligeledes.)

Du er vel alt imorgen fri igien.

(Churfyrsten lægger Brevene sammen igien, og vender atter tilbage i Officerernes Kreds.)

Prindsen

(efter at have spændt Kaarden af).

Min Fætter Friederich vil spille Brutus,

Dg seer sig alt, med Krid paa Lærred tegnet,

At sidde høit paa den curulſke Stoel:

I Stykkets Forgrund sees de ſvenske Faner,

Paa Bordet ligge Markens Krigsartifler.

Bed Gud, ei finder han i mig den Søn,

Som under Bødlens Dre ham beundrer.

Mit tydske Hierte er af gammelt Præg

Dg vant til Rierlighed og Udelmod,

Dg kommer han i dette Dieblif

Mig ſtiv og kold, som en Antik, imøde,

Saa ſmerter det mig, og jeg ynker ham.

(han leverer Officeren ſin Kaarde og gaaer.)

Churfyrsten.

Bring ham til Fehrbellin til Hov'dquarteret,

Krigsretten, som ham dømmer, sættes der.

(gaaer ind i Kirken; Fanerne bæres efter ham;
[de ophænges paa Kirkens Piller medens han med
ſit Følge knæler ved Frobens Kiste og beder;] Sør-
gemusiſk høres.)

Tredie Act.

Fehrbellin. Et Fængsel.

Første Scene.

Prindsen af Homburg. (I Baggrunden)
To Ryttere som Vagt. Grev Hohen-
zollern (træder ind).

Prindsen.

See der! en Ven! velkommen Henrich! Nu
Dmsider er jeg da Arresten qvit?

Hohenzollern (overrasket).

Gud være Priis og Tak!

Prindsen.

Hvad siger du?

Hohenzollern.

Qvit? Har han Raarden dig tilbagesendt?

Prindsen.

Mig? Nei.

Hohenzollern.

Ikke?

Prindsen.

Nei!

Hohenzollern.

Hvordan gvit da?

Prindsen (efter en Pause).

Seg troede, du kom med det. — Ligemeget!

Hohenzollern.

— Jeg veed af intet.

Prindsen.

Vel da! Ligemeget!

Saa sender han en anden med det Budskab.

(vender sig og sætter Stole frem.)

Sæt dig! — Naa, har man noget Nyt? Fortæl!

— Churfyrsten er jo kommen fra Berlin?

Hohenzollern (adspredt).

Ja igaar Aftes.

Prindsen.

Og blev Seiersfesten holdt

Der, som bestemt? — — Ja vist! det blev den jo?

— Churfyrsten var jo ogsaa med i Kirken?

Hohenzollern.

Han, og Fyrstinden og Natalie. —

Med værdig Pragt var Kirken skönt oplyst;

Fra Batterier, opført' paa Slotpladsen,

Lod høitidsfuldt Kanonstød ved Te Deum.

De svenske Faner og Standarter vaied'

Fra Pillerne i Kirken som Trophæer,

Dg. paa udtrykkelig Befaling fra
Vor Fyrste, blev dit Navn som Seirvinder —
Omtalt i Prædiken, der holdtes.

Prindsen.

Nu,

Det har jeg hørt! — — Hvad meer? Hvad bringer du?
— Mig tykkes, Ben, du seer ei munter ud.

Hohenzollern.

— Har alt du talt med Nogen?

Prindsen.

Ja med Golz

Paa Slottet nys, hvor jeg var i Forhør,
Som vel du veed.

(Pause.)

Hohenzollern

(seer betænkeligt paa ham.)

Hvad tænker, Arthur, du
Da om din Stilling, siden den saa sælsomt
Sig har forandret?

Prindsen.

Seg? Ih nu jeg tænker
Som du og Golz — som selve Dommerne!
Churfyrsten har kun gjort, hvad Pligten byder,
Nu vil han ogsaa lyde Hjertets Krav.
Du feiled', vil alvorlig han mig sige,
Maaskee et Ord om Død og Fæstning tale;

Men jeg vil skienke dig igien din Frihed —
 Og om det Sværd, som Seir tilkæmped' ham,
 Snør sig endnu et Naadestegn maaskee;
 Hvis ikke, godt; thi det er ei fortient.

Hohenzollern.

O Arthur! (standser.)

Prindsen.

Nu!

Hohenzollern.

— Er du saa vis derpaa?

Prindsen.

Saa tænker jeg! Jeg er ham kier, det veed jeg,
 Kier som en Søn; det fra min Barndom alt
 Hans Hierte gav mig tusind Prøver paa.
 Hvad nærer du for Tvivl? Var det ei som
 Min unge Hæders Tilvæxt meer ham glæded'
 Fast end mig selv? Er jeg ved ham ei Alt?
 Og nu, — den Plante, han opelsked' selv,
 Den skulde fiendst og følesløs han træde
 I Støvet atter ned, og det allene
 Fordi den blomstred alt for rast og frodig?
 Det lod jeg ikke selv hans værste Fiende
 Mig sige, og end mindre dig, som kiender
 Og elsker ham.

Hohenzollern (med Betydning).

Har du endnu slig Tillid,

Da du har staaet for en Krigsret, Arthur?

Prindsen.

Netop derfor. — Saa sandt Gud lever, Ingen,
Der ei var findet at benaade, gif
Saavidt! Ja netop hist for Rettens Skranke,
Der var det jeg igien fik Mod og Tillid.
Er det en Udaad, som fortjener Dødsstraf,
At have slaaet Svenskens Magt i Støvet
Et Par Minuter førend Ordren lød?
Og hvad Misgierning trykker dette Bryst
Vel ellers? Var det muligt at han kunde
Indstævne mig for dette Rettens Bord,
Hvor hierteløse Dommere, liig Uglyer,
En Gravsang om Dødsflugten synge mig,
Hvis han ei agted', med sit Hersker-Ord
At træde munter, liig en Gud, iblandt dem?
Nei, Ven! han samler denne Nat af Skyer
Kun om mit Hoved, at han som en Soel
Desmeere straalende kan opgaae for mig
Sgiennem deres mørke Dunsfæds. Og
Den Lyst kan jeg, i Sandhed, vel ham unde!

Hohenzollern.

Dog har Krigsretten, siger man, alt dømt?

Prindsen.

Saa hører jeg; til Døden.

Hohenzollern (forbauset).

Alt du veed det?

Prindsen.

Golz, som bivaaned' Krigsrets-Dommen, har
Meldt mig dens Udfald.

Hohenzollern.

Nu, ved Himlen da!

Og den Dmstændighed ei rører dig?

Prindsen.

Mig? Ei det mindste.

Hohenzollern.

Rasende! hvorpaa

Vel bygger du din Sikkerhed?

Prindsen.

Derpaa

At jeg ham kiender.

(reiser sig.)

Men jeg beder dig,

Lad det nu være godt! Hvi skulde vel

Jeg plage mig med Tvivl, som ei er grundet?

(han betænker sig og sætter sig igien. — Pause.)

Krigsretten maatte jo til Døden dømme;

Saa lyder Loven, som den dømmer efter.

Men før han lader sliq en Dom fuldbyrde,

Før dette Hierte, som ham trofast elsker,

Han paa et Bink til Priis for Ruglen gi'r,

Før, see, før lader han af egen Barm

Sit Blod selv draabeviis i Støvet rinde.

Hohenzollern.

Nu, Arthur, jeg forsikker dig —

Prindsen (fortrydelig).

Nei! —

Hohenzollern.

Marschallen —

Prindsen (som før).

Intet meer, Ven!

Hohenzollern.

End eet Ord kun!

Hvis det ei heller ændses, tier jeg.

Prindsen

(vender sig igien til ham).

Du hører, Alt jeg veed. — Nu vel! hvad er det?

Hohenzollern.

Marschallen har — høist sælsomt er det — nyligt

Dødsdommen overgivet ham paa Slottet,

Og han, istedetfor dig at benaade,

Som Dommen overlod til ham, befoel,

Den skal fremlægges til hans Underskrift.

Prindsen.

Du hører. — Rigemeget.

Hohenzollern.

Rigemeget?

Prindsen.

Til Underskrift?

Hohenzollern.

Ja ved min Tre!

Prindsen.

Dommen?

— Nei! Skriftet —?

Hohenzollern.

Ja Dødsdommen.

Prindsen.

— Hvo har sagt det?

Hohenzollern.

Marschallen!

Prindsen.

Naar?

Hohenzollern.

Nu.

Prindsen.

Da han kom fra Fyrsten?

Hohenzollern.

Just da han ned ad Trappen kom fra Fyrsten! —

Han føied' til, da han mig saae bestyrktset,

At end var intet tabt, imorgen kom

Fgien en Dag, da du benaades kunde;

Dog Læbens Blegghed selv modsagde ham,

Den talde tydeligt: jeg haaber intet!

Prindsen (reiser sig).

Han skulde — nei! han skulde altsaa nære

Et saa uhyre Forsæt i sin Barm?

Han skulde for en Feil, knap seet med Briller
 I Diamanten, som han nys modtog,
 Nedtræde Giveren i Støvet? Elig en Daad,
 Der Deien af Algier gjør hvid, der pryder
 Sardanapal med Cherub:Vingers Solvglands,
 Og kaster selv det gamle Roms Tyranner
 Med hele deres Synde-Rige over
 Paa Herrens hvire Side, gjør dem skyldfrie
 Som Barnet, der ved Moderbrystet bøde —?

Hohenzollern

(som ligeledes har reist sig).

Min Ven, du maa forviise dig derom.

Prindsen.

Og Feldmarschallen taug og sagde intet?

Hohenzollern.

Hvad skulde han —?

Prindsen.

O Himmel! O mit Haab!

Hohenzollern.

Har du maaskee engang, det være nu
 Forsætligt eller uforsætligt, traadt
 For nær hans Stolthed?

Prindsen.

Aldrig!

Hohenzollern.

Tænk dig om.

Prindsen.

Aldrig! — Mig var hans Hoveds Skygge hellig.

Hohenzollern.

Ei maa du vredes, Arthur, om jeg tvivler.

Grev Horn er kommen som Gesandt fra Sverrig,

Hans Erinde, saa man forsiktrer, angaaer

Prindsessen af Dranien; et Ord,

Undsluppet hendes Tante Churfyrstinden,

Hår krænkert Fyrsten dybt; nu siger man,

Prindsessen har alt valgt. Du er vel ikke

Paa nogen Maade her i Spillet med?

Prindsen.

O Gud! hvad siger du mig?

Hohenzollern.

Er du? Er du?

Prindsen.

Seg er, min Ven! Nu er mig alting klart;

Den Plan mig styrter i Fordærvelsen.

Viid, jeg er Skyld i hendes Vægring, thi

Prindsessen har forlovet sig med mig!

Hohenzollern.

Letfindige! Hvad har du gjort, o Daare?

Hvor ofte har jeg troeligt varet dig!

Prindsen.

Hielp mig, o Ven! Red mig! Jeg er fortabt.

Hohenzollern.

Hvor findes Udvei vel af denne Nød? —

Vil du ei tale med Fyrstinde Tanten?

Prindsen (vender sig).

— Hei Bagt!

En Rytter (i Baggrunden).

Her!

Prindsen.

Kald paa Eders Officeer!

(han tager hurtigt en Kappe af Bæggen og kaster den om sig, og sætter en paa Bordet liggende Hat med Fieder paa Hovedet. Rytteren gaaer.)

Hohenzollern

(medens han hjælper ham).

Med Klogskab gjort kan dette Skridt dig redde.

— Thi, naar blot Fred kan slutes med Kong Carl

Til den bevidste Priis, saa skal du see

Vor Fyrstes Hierte sig forsoner med dig,

Og strax, om nogle Timer, er du fri.

Anden Scene.

Ritmester Stranz. De Forrige.

Prindsen (til Stranz).

Hør Stranz! jeg overgivet er din Bagt;

Tillad, at jeg kun paa en Times Tid

Gaaer i et vigtigt Grinde herfra.

Stranz.

Min Prinds, mig overgivet er du ikke.
Den Ordre, jeg har faaet, byder mig,
At lade frit dig gaae hvorhelst du vil.

Prindsen.

Besynnderligt! Saa er jeg da ei Fange?

Stranz.

Tilgiv! — Dit Ord er ogsaa vel et Baand.
Hohenzollern (vil gaae).

Godt! Ligemeget!

Prindsen.

Nu velan! Levvel!

Hohenzollern.

Hiint Baand ei slipper Prindsen noget Skridt!

Prindsen.

Seg gaaer blot op paa Slottet, til min Tante,
Dg er om to Minuter her igien.

(Alle gaae.)

Churfyrstindens Bærelse.

Tredie Scene.

Churfyrstinden og Natalie (træde ind).

Churfyrstinden.

Kom, kiere Datter, kom! Nu staaer din Time!
Det svenske Hofs Gesandt, Grev Gustav Horn,
Dg alle Fremmede forlode Slottet;

Jeg i din Onkels Cabinet seer Lys:
 Kom tag Halsklædet om og list dig til ham,
 Og see, om du dig frelse kan din Ven.
 (de ville gaae.)

Fjerde Scene.

En Hofdame (træder ind). De Forrige.

Hofdamen.

Prinds Homburg, naadige Fyrstinde, er
 Derude! — Knap jeg troede mine Dine.

Churfyrstinden.

O Gud!

Natalie.

Hvorledes?

Churfyrstinden.

Har han ei Arrest?

Hofdamen.

Han staaer her udenfor med Hat og Kappe,
 Og bange, bønligt beder at indlades.

Churfyrstinden (fortrydelig).

Den Ubefindige! Sit Ord at bryde!

Natalie.

Hvo veed hvad der ham ængster.

Churfyrstinden

(efter nogen Betænkning).

— Lad ham komme!

(sætter sig paa en Stool.)

Femte Scene.

Prindsen af Homburg (uden Hat og Kappe,
træder ind). De Forrige.

Prindsen.

— O min Moder!

(Kaster sig paa Knæ for hende.)

Churfyrstinden.

Prinds! Hvad vil J her?

Prindsen.

O lad mig dine Knæ omfavne, Moder!

Churfyrstinden

(med undertrykt Følelse).

En Fange er J, Prinds, og kommer hid!

Hvi lægger J ny Brøde til den gamle?

Prindsen (med Bægt).

Veed du hvad mig er hændt?

Churfyrstinden.

Seg alting veed!

Men hvad for Eder kan jeg Urme gjøre?

Prindsen.

O Moder, ei du vilde tale saa,

Naar Døden alt omspændte dig, som mig!

Du, — og Prindsessen, — dine Damer, — Alle

Omkring mig, synes mig med himmelsk Kraft

Begaved' til at frelse; ja jeg kunde

Den Ringeste, som røgte dine Heste,

Om Halsen falde, bønligt bede: Frels mig!
 Kun eene jeg paa Herrens vide Jord
 Kan intet, er forladt og uden Redning!

Churfyrstinden.

Du har jo tabt al Fatning! Hvad er hændet?

Prindsen.

Ach jeg har seet, paa Veien hid, den Grav
 Ved Fakkelskin at aabnes, som imorgen
 Skal skjule mine Been. See, disse Dine,
 Som nu dig skue, Tante, skal imorgen
 Med evig Nat omhylles, denne Barm
 Igjennembores skal med Dødens Rugler,
 Bortleied' er alt Bindverne paa Torvet,
 Der vende mod den øde Skueplads.
 Den, som endnu i Dag, fra Livets Spidse,
 Et Fremtids Tryllerige overskued',
 Imorgen mellem tvende snævre Fjelle
 Alt ligger; Stenen siger dig: han var!

(Prindsessen, som hidtil har staaet i Baggrunden lænende sig til Hofdamen ved at lægge Haanden paa hendes Skulder, sætter sig ved disse Ord hestig bevæget ned ved et Bord og græder.)

Churfyrstinden.

Min Son! hvis saa det Himlens Villie er,
 Vil du med Mod og Fatning dig udruste!

Prindsen.

O Moder! O Guds Verden er saa skion!
 Lad ei, jeg beder, før min Time flaaer,

Mig siige ned til hine sorte Skygger!
 Kan han ei straffe mig, hvis jeg har feilet,
 Paa anden Maade? Hvi med Ruglen just? —
 Han mine Hædersposter fra mig tage!
 Ved Cassation, om Loven vil, han sætte
 Mig af Armeen ud! — O Gud i Himlen!
 Da jeg min Grav har seet, vil jeg kun leve,
 Og spørger ei om det er hæderligt!

Churfyrstinden.

Staae op, min Søn, staae op! Hvad siger du?
 Du taler over dig! Den pludselige,
 Grusomme Vending i din Stiebne har
 Dig rystet alt for dybt. Fat dig, min Søn!

Prindsen.

Ei, Tante, før, end du har lobet mig,
 At med et Knæfald, der mig Livet redder,
 Du vil hans høie Nasyh nærme dig!
 I Homburg, i sin sidste Time, gav
 Din Ungdoms troe Veninde, Hedvig, Sønnen
 Tryk i din Baretægt med disse Ord:
 Vær ham i Moders Sted naar jeg er borte.
 Dybt rørt du, knælende ved hendes Seng,
 Dig bøied over hendes Haand og svarte:
 Han skal mig være som min baarne Søn.
 Om dette Ord erindrer jeg dig nu!
 Gak hen, som for din baarne Søn, og beed:

Skient Naade, Naade! Giv ham atter fri!
 Ach, kom tilbage saa og siig: Du er det!

Churfyrstinden (grædende).

Min dyrebare Son! Det er alt skeet!
 Dog al min Bøn og Beden var omsonst!

Prindsen.

Alt Krav paa Lykke jeg frasiger mig.
 Natalie selv, forglem ei det at melde,
 Begierer jeg ei meer, i denne Barm
 Al Kierlighed til hende udslukt er.
 Fri, som en Hind paa Heden, er hun atter
 Med Haand og Mund, som om jeg aldrig var.
 Troelove kan hun sig, — selv med Carl Gustav,
 De Svenskes Konge, og mit Bifald har hun.
 Til mine Gudsfer vil jeg gaae ved Rhin,
 Der vil jeg bygge, vil jeg rive ned,
 Jeg i mit Ansigts Sveed vil saae og høste,
 Som om det var for Hustrue og for Børn,
 Men eene nyde det! Naar jeg har høstet,
 Da vil paa ny jeg saae, og jage Livet
 Rundt i en Kreds til af sig selv det hender.

Churfyrstinden.

Velan! Gaa nu tilbage til dit Fængsel,
 Det er det første jeg betinger mig!

Prindsen

(reiser sig og vender sig til Prindsessen).

Du arme Pige græder! Solen lyser
 I Dag dit hele Fremtids Haab til Graven!
 Jeg var dit første Valg, din Ungdoms Elskov,
 Din Mine siger mig, at, troe som Guld,
 Du aldrig vil indvie dig en anden.
 Hvormed skal jeg, den Ugleste, dig trøste?
 Begiv dig, er mit Raad, til Mainen til
 Din Tante Thurn i Jomfru-Stiftet, søg
 Blandt Biergene en Dreng med blonde Lokker,
 Som jeg, køb ham for Guld og Sølv, og tryk
 Ham til dit Bryst og lær ham stamme: Moder!
 Og naar han større bli'r, da underviis ham
 Hvordan et brustent Die trykkes til. —
 Det er den hele Lykke du kan vente!

Natalie

(modig og begejstret, reiser sig og lægger sin Haand i hans).
 Gaa, unge Helt, hen i dit Fængsels Mure,
 Og paa Tilbageveien roelig skue
 Endnu engang den Grav, dig er bestemt!
 Den er ei mørkere, ei mere breed,
 End Slaget tusind Gange dig har viist den!
 Smidlertid vil jeg, dig troe i Døden,
 Et Frelsens Ord til Onklen vove for dig:
 Maaſkee det lykkes mig, at røre ham
 Og at befrie dig fra al din Kummer.

(Pause.)

Prindsen

(som har staaet tabt i at bestue hende, foldende Hænderne).

Hvis, Jomfru, dig to Binger vorne var
 Af Skuldrene, jeg holdt dig for en Engel! —
 O Gud, har jeg hørt ret? Du for mig tale?
 — Hvor hvilede din Tales Pilekogger
 Til denne Dag, du kiere Barn, at du
 I sig en Sag vil vove dig for Herren?
 — O Haabets Lys, som pludseligt mig qvæger!

Natalie.

Gud vil mig række Vilene, som træffe! —
 Men kan, kan Fyrsten Lovens strenge Bud
 Ei mildne: o velan! da vil du lief
 Dig ogsaa underkaste ham, den Rietke:
 Og den, som seired' har saa tidt i Livet,
 Vil og forstaae at seire selv i Døden!

Churfyrstinden.

Bort! — At det gunstige Dieblis ei svinder!

Prindsen.

Nu, alle Himlens Magter skierme dig!
 Farvel! Farvel! Og hvad du og udretter,
 Und om Forsøgets Udfald mig et Bink!

(gaaer.*)

*) I det han iler bort, falder Dækket hurtigt. Op-
 holdet mellem denne og følgende Act maa
 være meget kort.

F i e r d e A c t.

Første Scene.

Churfyrstens Bærelse.

Churfyrsten (siddet med Papirer for sig ved et med Lys besat Bord). Natalie (træder ind af den midterste Dør, og knæler i nogen Graastand for ham).

(Pause.)

Natalie (knælende).

Min ædle Onkel, Markens Herster, Friedrich!

Churfyrsten

(lægger Papirerne tilside).

Natalie!

(vil reise hende.)

Natalie.

Lad mig —!

Churfyrsten.

Sig, hvad vil du?

Natalie.

Ved dine Fødders Støv, som det mig bør,

Om Naade bede dig for Fætter Homburg!

Jeg ønsker ham ei frelst for mig; — endskiøndt
 Mit Hierte kaared' ham og tilstaaer dig det;
 Men dog for mig jeg ønsker ham ei frelst —
 Lad ham til Hustru vælge hvem han vil;
 Jeg ønsker, Onkel, kun at han maa leve
 For sig, selvstændig, fri og uafhængig,
 Saa som en Blomst, der har mit Velbehag.
 Derom, min høie Herre og min Ven,
 Jeg beder dig og veed du vil benhøre.

Churfyrsten (reiser hende op).

Min kiere Datter! hvilket Ord undslap dig!
 — Veed du hvad Fætter Homburg har forbrudt?

Natalie.

O kiere Onkel!

Churfyrsten.

Nu, du veed det ei?

Natalie.

O denne Feil, blaasiet, blond, for hvilken,
 Alt før den fik fremstammed' sit: Forlad mig!
 Tilgivelsen i Hiertet burde spire:
 Den vil du ei med Haardhed vise fra dig!
 Du elsker Moderen, som fødte den,
 For hendes Skyld du trykker den til Hiertet,
 Og siger: "Græd ei, Barn! Som Trostak selv
 Est du mig dyrebar!" — — Thi Nidkierhed
 Kun for din Hæder var det, som ham bragte
 I Kampens Stund til Lovens Bud at bryde:

Men, ach! da det ungdommeligt var brudt,
 Traad han ei mandigt paa Lindormens Nakke?
 Som Seervinder først hans Hoved krandsede,
 Derpaa afhugge det, o kiere Onkel!
 Det var saa høit, at fast det maatte kaldes
 Umennefskeligt: Og ei skabde Gud
 Et Hierte mere mildt end dit.

Churfyrsten.

Mit Barn!

See, var jeg en Tyran, dit Ord da havde,
 Det føler dybt jeg, Hiertet smeltet mig
 I Robberbarmen. Men jeg selv dig spørger:
 Dør jeg vel Dommen undettrykke, som
 Af Retten fældet er? — Hvad blev vel Følgen?

Natalie.

For hvem? For dig?

Churfyrsten.

For mig? Nei! — Kiender du,
 O Jomfru, intet høiere, end mig!
 Er dig en Helligdom reent ubekiendt,
 Som man i Leiren kalder Fædreland?

Natalie.

Hvi ængster du dig, Herre? Fædrelandet!
 Det gaaer ei under, styrter strax ei sammen
 Ved sli en kraftig Uttring af din Naade.
 Hvad du, i Leirens Sprog, Uorden kalder:
 Vilkaarligt at forkaste Rettens Dom,

I denne Sag, mig synes derimod
 Den Kionnesse, den egentlige Orden:
 Krigsloven herse bør, det veed jeg vel,
 Men milde Jølelser ved Siden af den.
 I Sandhed, ædle Dnkel! Fædrelandet,
 Som du har grundet os, den stærke Borg,
 Staaer fast, og vil langt andre Storme taale,
 End denne lidt for tidligt komne Seier;
 Det herligt vil udfolde sig i Tiden,
 Udvides under Børnebørn, forskionnes,
 Stolt vil med Taarn i Skye det tryllerse kneise,
 Til Benneres Glæde og hver Fiendes Skræk:
 Det fordrer ei sliq voldsom Bindekalke
 Af Bennens Blod, for Dnkels prægtige
 Og fredelige Høst at overleve.

Churfyrsten.

Er det og Fætter Homburgs Mening?

Natalie.

Homburgs?

Churfyrsten.

Troer han, at det er Fædrelandet eens,
 Om Vilkaar eller Lov behersker det?

Natalie.

Ach arme Yngling!

Churfyrsten.

Nu?

Natalie.

Ach, fiere Dnket! —

Dertil er Taarer kun mit hele Svar.

Churfyrsten (studsende).

Hvorfor, min gode Datter? Hvad er hændet?

Natalie (dvælende).

Han nærer kun den eene Tanke: Redning!

Tolv Dødens Rør, af Skytterne vendt mod ham,

Er ham saa rædsomt Syn, at — svimlende,

Forsærdet — hvert et Ønske hos ham tier,

Undtagen det, at leve. Markens Rige

Han kunde see forgaae i Lyn og Torden,

Og dog ei spørge hvad der foregik.

— Ach hvilket Heltehierte har du knust!

(hun vender sig bort og græder.)

Churfyrsten (i største Forbauselse).

Nei, dyrebareste Natalie!

Det er umuligt?! — Beder han om Naade?

Natalie.

Ach, havde aldrig, aldrig du fordømt ham!

Churfyrsten.

Nei, sig: han be'er om Naade? — Gud i Himlen,

Hvad er der hændt? Hvi græder du, mit Barn? —

Har du talt med ham? Siig mig Alt! Har du?

Natalie

(heldende sig til hans Bryst).

Sa, i min Tantes Bærelser, nu nyeligt,

Hvorhen, i Rappe hyllet, tænkt, han sneeg sig,

Eklult af Tusmørket, hemmeligt, uværdigt,
 Forvirret, frygtfuld, sørgelig at se,
 Et jammerfuldt, et høist ynkværdigt Syn!
 Saa dybt, jeg troede, sank umuligt dog
 Den, hvem Historien priser som sin Helt.
 See, jeg er kun en Kvinde, og jeg gysen
 For Slangen vel, der nærmer sig min Hæl:
 Men, o! saa sønderknust, saa uden Fatning
 Og saa aldeles modløs traf mig Døden
 Dog aldrig, som en Løve grum og hæsli!
 — Ach hvad er Storhed, Menneſkebedrivt!

Churfyrsten (forvirret).

Nu da, ved Himmelenſ og Jordens Gud,
 Saa fat kun Mod, mit Barn; saa er han fri!

Natalie.

Min høie Fyrste, Prindsen —?

Churfyrsten.

Er benaadet! —

Jeg strax vil ſkrive det Fornødne til ham.

Natalie.

Min Fader! Er det ſandt?

Churfyrsten.

Du hører det!

Natalie.

Han ſaaer Tilgivelse? Døer ikke nu?

Churfyrsten.

Jeg ſværges dig det! Ved mit Ord! Hvor ſkulde

Jeg sætte mig mod sli­ en Krigers Mening?
 Den største Ugtelse, som vel du veed,
 Mit Hjerte nærer for hans Følelse.
 Kan han for uretfærdig ansee Dommen,
 Gæfserer jeg den; han er atter fri!

(han henter en Stool til hende.)

Vil du dig sætte ned et Dieblif?

(han gaaer til Bordet, sætter sig og skriver. — Pause.)

Natalie (ved sig selv).

O Hjerte, hvi saa hæftigt banker du?

Churfyrsten (skrivende).

Saa Prindsen er paa Slottet end derovre?

Natalie.

Nei, han gik strax tilbage til sit Fængsel. —

Churfyrsten

(slutter sit Brev og forsegler det; derpaa vender han sig
 atter til Prindsessen med det).

Min lille Niece, fiere Datter græd!

Og jeg, hvem hendes Glæde er betroet,

Jeg skulde mørkne hendes hulde Die!

(han lægger Armen om hendes Liv.)

Vil du ham Brevet overbringe selv? —

Natalie.

Paa Raadhuset! Hvorledes?

Churfyrsten

(trykker hende Brevet i Haanden).

Hvorfor ei?

(han ringer. Heiduckler træde ind.)

Lad Vognen føre frem! Prindsessen har
Et Ord til Oberst Homburg strax!

(Heiduckerne gaar.)

Saa kan han strax dig takke for sit Liv.

(omfavner hende.)

Mit kære Barn! Er du nu god igjen?

Natalie (efter en Pause).

O Herre! hvad saa pludseligt din Naade

Har vaakt, vil jeg ei undersøge, vide.

Men det jeg seer, det føler jeg i Hjertet,

Uædel Spot vil du ei drive med mig,

Der staae nu i dit Brev hvad og der vil,

Jeg haaber Redning — og jeg takker dig!

(hun kysser hans Haand.)

Churfyrsten.

Ja vist, min Datter, staaer det der! Saa sikkert,

Som Fætter Homburg ønsker det. Farvel!

(de gaar ud til forskellige Sider.)

Anden Scene.

Prindsesse Natalies Bærelse.

Natalie (træder ind). To Hofdamer og

Ritmester Grev Reusz (følge efter).

Natalie (iilksom).

Hvad bringer I, Herr Greve? — Er det fra

Mit Regiment? Og vigtigt? Kan det bide?

Grev Reusz

(overrækker hende et Papir).

Et Brev fra Oberst Kottwitz, Eders Naade!

Natalie.

Giv hurtigt! Hvorom er det vel?

(aabner det.)

Grev Reusz.

Et Bønsskrift.

Forfattet med Frimodighed, men dog
Med Grefsngt, som I vil see, til Hans
Durchlaughtighed vor Fyrste, for Prinds Homburg,
Vor General.

Natalie (læser).

”Supplik, indgiven af
Prindsessen af Draniens Regiment
I Underdanighed.” —

(Pause.)

Hvo har det skrevet?

Grev Reusz.

Det skrevet er af Oberst Kottwitz selv,
Som og de rystende, usikre Træk
Udvise. — Og hans eget Navn staaer forrest.

Natalie.

De tred’ve Underskrifter, hvilke følge? —

Grev Reusz.

Er Officerernes, min Naadigste,
Alt efter deres Rang ved Regimentet.

Natalie.

Suppliquen sender man nu mig? Hvorfor?

Grev Reusz.

For underdanigst at erfare om,
 I, naadige Frøken, vil, som Chef, udfylde
 Med Eders Navn den øverst aabne Plads.

(Pause.)

Natalie.

Vel hører jeg, at Herren vil benaade
 Af egen Drixt min ædle Fætter Prindsen,
 Og fligt et Skridt blev ufornødent da; —

Grev Reusz (fornøiet).

Saa? Virkeligt?

Natalie.

Dog vil jeg underskrive
 Ansøgningen med Eder; klogt benyttet,
 Kan den i Skaalen ogsaa veie noget,
 Og bli'r maaskee, naar Fyrsten sig bestemmer,
 Ham en velkommen Leilighed, hvorved
 Udslaget kan indledes. — Som I ønske,
 Mit Navn jeg sætter her i Eders Spidse.

(hun gaaer for at skrive.)

Grev Reusz.

Vi blive Eders Naade høist forbundne.

Natalie

(vender sig igien til ham).

Jeg finder kun mit Regiment, Grev Reusz! —

Hvi savner jeg her Gök's og Anhalt-Plesses
Dragoner, hvorfor Bomsdorfs Guitasferer?

Grev Reusz.

Ei, som I muligt frygter, af den Marsag,
At lunfnere, end vi, de føle for ham! —
Men det uheldigt træffer for Suppliken,
At Kottwitz cantonnerer hist i Arnstein,
Uffondret fra de andre Regimenter,
Der ere leirede her rundt om Byen.
Derfor kan Bladet frit og sikkert ei
Til alle Sider let udfolde sig.

Natalie.

Men ikke desto mindre, synes mig,
At Bladet netop derved bli'r for let? —
Troer I, Herr Greve, at de andre Herrer,
Hvis her blandt dem I vare, og skrev under?

Grev Reusz.

I Byen her, min Frøken? — Mand for Mand!
Det hele Rytterie sat sig i Pant
Med deres Navne for ham; ja, ved Gud,
Jeg troer, at man med Held en Subskription
Med hele Markens Hær da kunde aabne!

Natalie (efter en Pause).

Hvi sender I da ikke Officerer,
Paa Eders Begne hid til Leiren strax?

Grev Reusz.

Forlad mig! Det ei vilde Obersten.

Han ønskede, sagde han, ei noget sig
At foretage, som misdømmes kunde.

Natalie.

Den underlige Mand! Snart diere, snart spag! —
Til Lykke falder det mig ind, at Fyrsten
Mig overdrog, da selv ham mangled' Tid,
Hid at beordre Kottwik, hvem i Arnstein
Terrain og Position ei var tilpas. —
Jeg nu vil Ordren efterkomme strax.

(hun sætter sig og skriver.)

Greve Neusz.

Med Himlen, herligt, Frøken! Et Tilfælde,
Som aldrig kunde træffe mere heldigt.

Natalie (endnu skrivende).

Benyt det da, saa godt I kan, Herr Greve!

(Slutter, forsegler, og reiser sig igien.)

Imidlertid, mærk vel! bli'r denne Ordre
I Eders Portefeuille for det første;
I bringer Kottwik den i Arnstein ikke,
Før nærmere jeg giver Eder Bink.

(leverer ham Skrivelsen tilligemed den ligeledes underfrevne Ansøgning.)

En Heiduk (træder ind).

Til Eders Naades Brug er Vognen forspændt,
Som Hans Durchlauchtighed beordrede.

Natalie.

Rør frem! Jeg kommer strax!

(Pause, hvori hun estertænksom træder til Bordet og trækker sine Handsker paa.)

Wil S. Herr Greve,
 Ledfage mig til Prindsen i hans Fængsel,
 Jeg har i Sinde strax at tale med ham;
 En Plads staaer Eder aaben i min Bogn.

Grev Reusz.

Prindsesse! Denne Ere, sandelig —!

(byder hende sin Arm.)

Natalie (til Hofdamerne).

J følge mig, Veninder! Muligt kan jeg
 Strax, der, Bestemmelse om Brevet tage.

(alle gaae.)

Tredie Scene.

Prindsens Fængsel.

Prindsen af Homburg

(Hænger sin Hat paa Væggen og kaster sig skædesløst paa
 en Madratts, der er udbredt paa Gulvet).

En Dervisch kalder Livet her en Reise,
 Og saare kort. Vistnok! To Spand paa Jorden
 Til tvende Spand ned under Jorden gaaer den.
 Jeg vil alt standse paa den halve Wei!
 Den som i Dag end bærer Hovedet
 Paa Skuldrene, ham hænger det imorgen
 Alt dinglende paa Kroppen, og det ligger
 J overmorgen for hans Fodder alt.
 Vel siger man, en Soel og hisset Kinner,
 Og over Marker, Kionnere end her:

Jeg troer det; Skade kun at Diet smuldner,
Som denne Herlighed betragte Kulde.

Fjerde Scene.

Prindsesse Natalie (træder ind, ført af)
Ritmester Grev Reusz. Hofdamer (føl-
ge. Førend de andre kommer) en Løber med
Taske. Prindsen af Homburg.

Løberen.

Ederø Durchlauchtighed, Prindsessen af
Dranien!

Prindsen (staaer op).

Natalie!

Løberen.

Her er hun alt.

Natalie

(med en Bøining mod Greven).

Forlad os for et Dieblis, Herr Greve!

(Grev Reusz og Løberen gaae.)

Prindsen.

Min dyrebare Frøken!

Natalie.

Gode Fætter!

Prindsen (fører hende frem)

Nu siig, hvad bringer T? Hvor gaaer det mig?

Natalie.

Godt. Alt gaaer godt. Som jeg har Eder sagt.

Benaadet er J, fri; her er hans Brev,
Hans egenhændige, som det bekræfter.

Prindsen.

Det er ei muligt! Nei! Det er en Drøm!

Natalie.

Læs Brevet! Læs! Da vil J det erfare.

Prindsen (læser).

”Min Prinds af Homburg, da jeg Eder satte fast,
For Eders alt for tidligt skete Angreb,
Da troede jeg at gøre blot min Pligt,
Og regnede paa Eders eget Bifald.
Hvis J nu troer, at Eder er sket Uret,
Saa beder jeg, giv mig et Ord derom —
Og Eders Kaarde sendes strax tilbage.”

(Natalie blegner. Prindsen seer spørgende
paa hende.)

Natalie

(med Udtrykket af pludselig Glæde).

Nu da, der staar det! Kun et Ord behøves —!
O kære, søde Ven!

(trykker hans Haand.)

Prindsen.

Min ædle Frelsen!

Natalie.

O salige Time, som mig er oprunden! —
Tag Pennen hurtigt, skriv; hvi nøler J?

Prindsen

(pegende paa Fyrstens Brev).

Dg Underskrivten her?

Natalie.

Et F; hans Tegn! —

D Bork, glæd Eder dog! — D hvor hans Mildhed
Er grændseløs — jeg vidste det — som Havet. — —
Giv ham en Stoel, han strax skal skrive Svaret.

Prindsen.

Han siger, hvis jeg troer —?

Natalie (afbryder ham).

Ja ganske rigtigt!

Sæt Eder hurtigt ned! Jeg vil dictere!

(Skyder Stolen hen til ham.)

Prindsen (seende i Fyrstens Brev).

— Jeg vil endnu engang det giennemlæse.

Natalie

(river ham Brevet af Haanden).

Hvorfor? — Saae J ei Graven alt i Kirken

Med aaben Strube gabe Jer imøde? —

Minutet kostbart er. Sæt Eder, skriv!

Prindsen (smilende).

J skynder sandeligt paa mig, som Døden

Sprang, liig en Leopard, mig alt paa Nækken.

(han sætter sig.)

Natalie (vender sig og græder).

Hvis ei I mig vil giøre vreb, da skriv!

(Prindsen ringer med den paa Bordet staaende Klokke; en Tjener kommer ind.)

Prindsen.

Giv mig Papir og Pen, Bør og Signet!

(Efterat Tjeneren har søgt disse Ting sammen, gaaer han igien. Prindsen skriver. Pause.)

Prindsen

(i det han river det begyndte Brev istykker og kaster det under Bordet).

En dum Begyndelse.

(tager et andet Stykke Papir.)

Natalie

(tager det begyndte Brev op).

Hvad siger I? —

Min Gud, det er jo godt; fortræffeligt.

Prindsen (halv ved sig selv).

Saa fatter sig en Nibbing, ingen Prinds. —

Jeg grunder paa en anden bedre Vending.

(Pause. — Han griber efter Churfyrstens Brev, som Prindsessen holder i Haanden.)

Hvad siger han da egentligt i Brevet?

Natalie (vil ikke slippe det).

Intet!

Prindsen.

Hid!

Natalie.

I har jo læst det!

Prindsen (griber det).

Dog!

— Jeg vil kun see, hvad Bending jeg maa bruge.

(lukker det op og læser.)

Natalie (ved sig selv).

O Himlens Gud! Nu er det ude med ham!

Prindsen (overrasket).

See der! Høist underligt, saa sandt jeg lever!

— Du saae vel ikke dette Sted?

Natalie.

Nei! — Hvilket?

Prindsen.

Mig selv opfordrer han til Dom i Sagen!

Natalie.

Nu ja!

Prindsen.

Ret brav, i Sandhed, brav og værdigt!

Ret som en høi og ædel Mand det sømmer!

Natalie.

O hans Høimodighed er uden Grændser!

— Men du, gjør du nu ogsaa Dit, og skriv

Som han forlanger det; Anledning, seer du,

En ydre Form blot er det, som behøves:

Saa snart han har det eene Ord fra dig,

Er flux den hele Strid forbi!

Prindsen (lægger Brevet fra sig).

Nei, Kiære!

Jeg vil betænke Sagen til imorgen.

Natalie.

Du Ubegribelige! Hvilken Bending!

Hvi saa? Hvorfor?

Prindsen (staaer heftigt op).

Seg beder, spørg mig ikke!

Du har ei overveiet Brevets Indhold!

At han mig Uret gjorde, kan jeg ei,

Som han forlanger, skrive; tvinger du mig,

At svare ham i denne Stemning, da

Ved Gud, da skriver jeg: Mig skeer min Ret!

(han sætter sig igien med Armene over kors ved Bordet, og seer i Brevet.)

Natalie (bleg).

Du Rasende! Hvad Ord har du udtalt!

(hun bøier sig rørt over ham.)

Prindsen (trykker hendes Haand).

Vi dog, — et Dikt! Mig synes — (han grunder.)

Natalie.

Hvilket?

Prindsen.

Snart veed jeg, strax, hvorledes jeg vil skrive.

Natalie (smertelig).

Homburg!

Prindsen (tager Pennen).

Seg hører! Ja!

Natalie.

Min Ven! Jeg ærer

Det, som dit Hjerte stærkt bevæger nu;

Men spørge kan jeg dig: at commanderet
 Er Regimentet, som imorgen skal,
 Naar du er nedsænkt, gde dig den sidste
 Forsonings-Åre med dets Carabiner.
 Kan, ædel som du er, Dødsdommen ei
 Du dig modsætte, ei hvad han forlanger
 I Brevet efterkomme: Nu saa troe mig,
 Han taer dig paa dit Ord, laer Sagen gaae
 I den høimodige Bending, den har taget,
 Og Dommen uden Medynk bli'r fuldbyrdet!

Prindsen (skrivende).

Nu vel!

Natalie.

Nu vel?

Prindsen.

Han handle som han tør;
 Mig sømmer det, at handl. som jeg bør!

Natalie

(træder forkrækket nærmere).

Forsærdelige, har du skrevet alt?

Prindsen (sluttende sit Brev).

”Homburg — Skrevet i Fehrbellin, den tolvte —;”

Jeg er alt færdig. — Frands!

(han couverterer og forsegler Brevet.)

Natalie.

O Gud i Himlen!

Prindsen (reiser sig).

Bring dette Brev paa Slottet, til min Herre!

(Tjeneren gaaer.)

For ham, der viser sig saa værdig for mig,

Vil jeg som en Uværdig ikke staae!

Jeg skyldig, meget skyldig er, det føler

Jeg vel; og kan han kun tilgive mig,

Naar derom jeg vil stride med min Fyrste,

Saa vil jeg intet af hans Naade vide.

Natalie (kysser ham).

Tag dette Kys! — Og styrtd' saa tolv Rugler

Dig strax i Støvet: heit mig svulmed' Barmen,

Jeg jublade og græd og bifaldt dig;

— Imidlertid, naar du dit Hjerte følger,

Er det mig ogsaa tilladt, mit at følge.

— Grev Reuß!

Grev Reuß

(for hvem Køberen aabner Døren, træder ind).

Natalie.

Afsted med Eders Ordre, Greve!

Til Arnstein og til Kottwik! Regimentet

Strax bryder op, saa er det Fyrstens Villie;

Endnu før Midnat venter jeg det her!

(Greven iler ud. — Prindsessen og Hofdamerne
gaae ligeledes.)

F e m t e A c t.

Første Scene.

Sael i Slottet.

Churfyrsten (kommer halv aflædt fra Sidekabinettet; ham følge) Grev Truchsz, Grev Hohenzollern og Ritmester von der Goltz. Pager med Lys.

Churfyrsten.

Hvorledes? Kottwitz? og med ham Prindsessens Dragoner? her i Staden?

Grev Truchsz (aabner Vinduet).

Ja, min Fyrste!

Der staaer han opmarscheret her paa Pladsen.

Churfyrsten.

Nu! Kan I Herrer løse mig den Gaade?

— Hvo har ham kaldet?

Hohenzollern.

Ei jeg veed det, Herre!

Churfyrsten.

Arnstein er hans bestemte Stand. Qvarter. —

Gaa hurtigt En, og bring os ham herop!

Golz.

Eders Durchlauchtighed, han kommer strax.
Han har begivet sig til Raadhuussalen,
Hvor Eders Generalitet er samlet.

Churfyrsten.

Hvorfor paa denne Tid?

(vendende sig til Hohenzollern.)

Hohenzollern.

— Det veed jeg ikke.

Grev Truchsz.

Tillader vel min Fyrste, at og vi
Begive os et Dieblig derhen?

Churfyrsten.

Hvorhen?

Hohenzollern.

Til Herrernes Forsamling hist,
Hvor alt vi givet har vort Ord at komme.

Churfyrsten (efter en kort Pause).

— Jeg har for denne Gang ei meer. Farvel!

(Officererne gaae.)

Anden Scene.

Churfyrsten. (siden) To Domestiker.

Churfyrsten.

Sælsomt! — Hvis nu jeg Deien var af Tunis,
Da slog jeg Larm ved slig tvetydig Udsærd;
Jeg Silkesnoren lagde paa mit Bord,

Dg for min Port, med Pallisader spærret,
 Kanoner og Haubitser lod jeg stille.
 Dog siden det Hans Kottwik er fra Priegnik,
 Der kommer egenmægtig, uden Ordre,
 Saa vil jeg fatte mig paa markisk Biis.
 Af de tre Lokker, som med Søloglands pryde
 Hans Tøse, tager jeg den eene fat,
 Dg fører ham med samt hans Esquadroner
 Igien til Arnstein i al Stilhed smukt.
 Hvorfor da vække Staden af sin Søvn?

(Efterat han igien har seet et Dieblif udaf Binduet;
 gaaer han til Bordet og ringer.)

To Domestiker

(træde ind).

Churfyrsten (til den Ene).

Spring engang ned og spørg, som fra dig selv,
 Hvad der paaferde er paa Raadhuussalen.

(Første Domestik gaaer.)

Churfyrsten.

Men du, gaa du og bring mig mine Klæder!

(Anden Domestik bringer Klæderne; Churfyrsten
 klæder sig paa, og paatager sine fyrstelige Prydelser.)

Tredie Scene.

Feldmarschal Dörfling (kommer).

De Forrige.

Feldmarschallen.

Rebellion, min Fyrste!

Churfyrsten

(endnu sysselsat med Paaklædningen).

Stille, stille!

Du veed jeg liber ikke godt, at man
 Saaledes uanmeldet kommer til mig!
 — Hvad vil du? Tael!

Feldmarschallen.

Tilgiv mig, Herre! — Men —

En Sag af Bigtighed mig fører til dig.
 Nys Oberst Kottwitz uden Ordre rykked'
 I Byen ind; vel hundred' Officerer
 Forsamled' er om ham paa Raadhuussalen;
 Et Haandskrift mellem dem gaaer om, bestemt
 At gribe ind i dine Rettigheder.

Churfyrsten.

Det er mig alt bekiendt! — Hvad er det andet,
 End en Bevægelse til Prindsens Fordeel,
 Hvem Loven har til Død ved Ruglen dømt.

Feldmarschallen.

Ved Himlen, rigtigt! Du har truffet det!

Churfyrsten.

Nu godt! — Saa er mit Hierte midt iblandt dem.

Feldmarschallen.

Man siger, at i Dag de Rasende
 Suppliken her vil overrække dig,
 Og hvis med uforsonlig Brede du

Bedbliver Dommen — knap tør jeg det melde —
 Vil de med Magt den Fængslede befrie.

Churfyrsten (mørk).

Hvo har fortalt dig det?

Feldmarschallen.

Hvo det fortalte?

Fru Rehow, paa hvis Ord du stole kan,
 Hun er min Hustrues Tante, havde været
 I Aftes hos Drost Rehow's, hendes Onkels,
 Hvor Officerer, der fra Leiren kom,
 Frit yttred' denne høist forbovne Plan.

Churfyrsten.

Det maa en Mand mig sige, før jeg troer det.
 Min Støble sætter jeg for Prindsens Fængsel,
 Den skiermer det mod disse unge Helte!

Feldmarschallen.

Min Fyrste, jeg besværges dig, saafremt
 Din Hensigt er, Prinds Homburg at benaade:
 Gaa gjør det, før et farligt Skridt er fæet!
 Du veed, at hver Armee sin Helt har fier;
 Lad denne Gnist, der ulmer giennem Hæren,
 Ei slaae fortærende i Luer ud,
 Kottwitz med Skæren, han forsamler om sig,
 Endnu ei veed, jeg dig advaret har;
 Send Prindsen, før de vise sig, sin Raarbe,
 Send ham den strax, som dog han har fortient:

Visen stienke du en Stordaad meer,
En Udaad mindre, at forkynde Verden.

Churfyrsten.

Ferst maatte jeg dog høre Prindsens Mening,
Der, som du sagtens veed, ei efter Lune
Blev fængslet, ei vilkaarligt kan befries. —
Naar disse Herrer komme, vil jeg see dem.

Feldmarschallen (ved sig selv).

Fordømt! — Han væbnet er mod alle Pile!

Fjerde Scene.

To Heidukker (træde ind, den eene med et
Brev i Haanden). De Forrige.

Første Heiduk.

J Forgemakket Oberst Kottwitz staaer
Med flere Officerer — —

Churfyrsten

(til anden Heiduk, i det han tager ham Brevet af
Haanden).

Fra Prinds Homburg?

Anden Heiduk.

Ja!

Churfyrsten.

Hvor bekom du det?

Anden Heiduk.

Af Schweikeren,

Hvem Prindsens Tæger har leveret det.

(gaaer.)

Churfyrsten

(Stiller sig ved Bordet og læser; derefter vender han sig og falder en Page).

Prittwich! — Bring mig Krigsrettens Dom herind!
— Og Passet for Grev Gustav Horn, Gesandten
Fra Sverrig, vil jeg ogsaa have med!

(Pagen gaaer; til den første Heiduk.)

Kottwitz og Officererne — skal komme!

(Heiduken gaaer og aabner for Kottwitz og Følge.)

Femte Scene.

Oberst Kottwitz og Oberst Hennings,
Grev Truchsz, Grev Hohenzollern og
Sparren, Grev Reusz, Ritmester Golz
og Stranz, med flere Oberster og Office-
rer (træde ind). De Forrige.

Oberst Kottwitz (med Ansøgningen).

Lillad, min høie Fyrste, naadigst mig,
I din Armees Navn at overrække
Dig denne underdanigste Supplik.

Churfyrsten.

Kottwitz, før jeg modtager den, svar mig:
Hvo gav dig Ordre til at komme hid?

Kottwitz (seer paa ham).

Med Regimentet?

Churfyrsten.

Med Dragonerne! —

Jeg har anvist dig Arnstein til Qvarteer.

Kottwitz.

Din egen Ordre, Herre, bed mig komme.

Churfyrsten.

Hvad? — — Vilis mig Ordren?

Kottwitz.

Her, min høie Fyrste!

Churfyrsten (læser).

”Natalie, i Kraft af naadigst Fuldmagt,
Paa Churfyrst Friederichs min Onkels Begne.” —

Kottwitz.

Bed Gud, min Herre Fyrste, ikke troer jeg,
At Ordren er dig ubekiendt?

Churfyrsten.

Nei, nei!

Forstaae mig ret — Hvo var det, som den bragte?

Kottwitz.

Grev Reuß! — Ei er der —

Churfyrsten

(efter et Dieblis Ophold).

Langtfra! Ivertimod,

Seg ønsker dig velkommen! — Du med dine
Tolv Eskadroner er bestemt imorgen
Bed Oberst Homburgs Død at vise ham
Den sidste Ære.

Kottwitz (forækket).

Seg?

Churfyrsten

(i det han giver ham Ordren tilbage).

Dit Regiment

Staaer end i Nat og Daae her ved Slottet?

Kottwitz.

Forlad mig, nei — —

Churfyrsten.

Hvi rykker det ei ind?

Kottwitz.

Min Fyrste, det er rykket ind. Det træffer

Endnu de forrige Qvarterer her.

Churfyrsten

(vendende sig mod Vinduet).

Hvad? End for to Minuter — — Nu, ved Himlen!

Du har dig skyndt, at finde dine Stalde!

Saa meget bedre da! Endnu engang

Velkommen! Siig, hvad vil du nu? Hvad Nyt?

Kottwitz (visende Ansøgningen).

Fra din trofaste Hær ieg dette bringer.

Churfyrsten.

Giv hid!

Kottwitz (leverer den).

Dog Ordet, som du talde nys,

Glaaer alt mit Haab til Jorden møbløst ned.

Churfyrsten.

Saa kan et Ord og reise det igien.

(læser.)

”Supplik om allerhøieste Benaadning
 For vores Chef, Prinds Friedrich Hessen-Homburg,
 Det markiske Rytteries General,
 I den mod ham anlagte Criminal-Sag.”

(til Officererne.)

En ædel Mand, I Herrer! Ei uværdig
 At I saamange gaae i Forbøn for ham!

(han seer atter i Ansøgningen.)

Suppliken er forfattet af — ?

Rottwitz.

Af mig.

Churfyrsten.

Dens Indhold er bekendtgjort Prindsen?

Rottwitz.

Aldrig!

Dens mindste Tøddel ei! Den er besluttet
 Og fuldført i vor Kreds, af eget Hu.

Churfyrsten.

Giv mig et Par Minuters Frist, I Herrer!

(han gaaer til Bordet og giennemseer Ansøgningen.
 Stor Pause.)

Hm! Synderligt! — Du gamle Krigsmand tager
 I Forsvar Prindsens Handling? Vil besmykke
 Hans Angreb, uden Ordre, imod Wrangel?

Rottwitz.

Sa min durchlauchtige Fyrste; det gior Rottwik!

Churfyrsten.

Det var dog under Slaget ei din Mening.

Kottwitz.

Det havde slet jeg overlagt, min Fyrste!
 Jeg burde roligt adlydt Prindsens Ordre,
 Da han heelt vel forstaaer at føre Krig.
 De Svenske valde paa venstre Floi,
 Men paa den høire fik de alt Forstærkning;
 Hvis nu han havde ventet paa din Ordre,
 De atter havde sat sig fast i Dalen —
 Og aldrig Siren da var bleven vor.

Churfyrsten.

Saa? — Det behager du at forudsætte!
 Det er dig dog bekiendt, at Oberst Hennings
 Jeg assendt havde for med Storm at tage
 Broestandserne, som dækked' Wrangel Ryggen?
 Var Ordren ikke overtraadt af Eder,
 Da kunde Hennings udført Planen heldigt;
 Forinden tvende Timer havde han
 Sat Broerne i Brand, og vundet selv
 Fast Stilling sig ved Rhinen; Wrangels Hær
 Var, mellem Grave og Moradser, bleven
 Med Green og Rod til sidste Mand oprykket.

Kottwitz.

Det er en Stymper's Sag, og ikke din,
 At ville opnaae Skiebne's Yderste;
 Du tog til denne Dag hvad den dig bød.
 Den fiendste Drage, som din Mark har hærget,

Med blodig Pande blev forjaget nu:
 Hvad kunde der paa een Dag mere see?
 Hvad ligger dig vel Lav paa, om endnu
 Han hviler mat i Sandet et Par Uger,
 Og pleier sine Saar? Nu lærte vi
 Den Kunst at overvinde ham, og freidigt
 Vi hige, den fremdeles at udøve:
 Lad modigt os endnu engang see Wrangel
 Tæt under Dine, — da er Tingen færdig,
 Og bort ad Østersøen flyver han!
 Paa een Dag blev jo Rom ei heller bygget.

Churfyrsten.

Med hvilken Ret, du Daare, kan du haabe
 Sligt Udfald, naar Stridsvognen, som jeg fører,
 Ei bli'r mig eene overladt, naar hver
 Tor egenmægtigt gribe mig i Tømmen?
 Troer du, at Lykken stedse vil, som sidst,
 Med Seirens Krands Ulydigheden lønne?
 Den Seir ei vil jeg, som, Tilfældets Barn,
 Mig falder ud af Lykkehiulet; Loven,
 Min Krones Grundvold, vil jeg opretholde,
 Paa den jeg opført har min Seiersbygning.

Kottwitz.

Den Lov, den høieste, som virke skal
 I dine Generalers Bryst, o Herre,
 Det er din Villies blotte Bogstav ei;
 Det Fædrelandet er, det er din Krone,

Det er dig selv, hvis Hoved bærer den.
 Hvad skæpper du, jeg beder dig, den Regel,
 Hvorefter Fienden slaes: naar kun han synker
 I Støv for dig med alle sine Faner?
 Den Regel, som ham slaer, det er den bedste!
 Vil Hæren, som med Varme ved dig hænger,
 Du gjøre til et Redskab, Sværdet liigt,
 Som dødt du bærer i den gyldne Skede?
 Den usle Mand, som, veivild mellem Stierne,
 Først gav sig Lære! Denne flette Statskunst,
 Rortsynet, som for eet Tilfældes Skyld,
 Hvor Følelsen fordærvelig sig viste,
 Forglemmer andre ti, i Tidens Løb,
 Da Følelsen allene redde kan!-
 Jeg offerer dig mit Blod paa Kampens Dag
 Mon vel for Guld, for Hæder eller Guld?
 Langtfra! Dertil jeg troer mit Blod for godt!
 Hvad! Nei, jeg har i Stilhed, fri, selvstændig,
 Min Glæde, min Tilfredshed og min Lyst
 I din fortræffelige Herlighed,
 Dit store Navn, dets Hæder og dets Tilvært!
 Det er den Løn, hvorfor mit Hierte sælges!
 Sæt, at du nu for hiin selvbudne Seier
 Brød Staven over Prindsen, og at jeg,
 Jeg traf den Dag imorgen ligeledes,
 Med Eskadronerne, en saadan Seir,
 Selvbuden, mellem Skov og Fjeld, som Hyrden,

Da var jeg dog, ved Himlens Gud, en Skielm,
 Om ei jeg kief i Prindsens Godspoer traadde.

Og sagde du, med Loven i din Haand:

”Dit Hoved har, o Kottwitz, du forbrudt!”

Saa svared’ jeg: Det vidste jeg, min Herre,
 Her er det, tag det hen; da jeg ved Gød
 Forbandt med Huud og Haar mig til din Krone,
 Undtog jeg ei mit Hoved, det er dit.

Jeg gav dig intet, som dig ei tilhørte.

Churfyrsten.

Med dig, du gamle, underlige Herre,
 Bli’r jeg ei færdig! Mig, som vel du veed
 Har Godhed for dig, mig bestikker du
 Med Ord og snedig Talekunst; men hi!
 En Advocat jeg kalder, som skal ende
 Vor Strid og føre Sagen for mig!

(han ringer, en Domestik træder ind.)

Prindsen!

Prinds Homburg skal mig bringes hid fra Fængslet!

(Domestiken gaaer.)

Han vil dig sige, haaber jeg tilfulde,
 Hvad Krigstugt og hvad Lydighed vel er!
 Heelt anderledes i det mindste lyder
 Hans Brev, end denne fine Frihedslære,
 Du her udvikler for mig, som en Dreng.

(han stiller sig igien ved Bordet og læser.)

Kottwitz (forbauset).

Hvo kaldes? — Hentes? —

Oberst Hennings.

Homburg?

Grev Truchsz.

Nei, umuligt!

(Officererne træde uroligt sammen og tale med hverandre.)

Churfyrsten.

Fra hvem er denne anden Foresikling?

Hohenzollern.

Fra mig, min Fyrste!

Churfyrsten.

Saa?

(Læser.)

”Beviis at Fyrsten

Selv Prindsens Daad” — — — Naa, ved min
Himmel, det

Jeg kalder dierbt!

Hvad? Skylden for den Daad, han sig har tilladt
i Slaget, vil fra ham paa mig du skyde?

Hohenzollern.

Paa dig, min Fyrste; ja, jeg, Hohenzollern.

Churfyrsten.

Nu da, ved Gud, det overgaaer en Fabel!

Den eene viser, Skylden er ei hans,

Den anden viser selv, at den er min! —

Hvormed beviser du mig sliig en Paastand?

Hohenzollern.

Du vil erindre dig hiin Nat, o Herre,

Da Prindsen, dybt i Søen begravet, vi
 I Haven under dens Plataner fandt:
 Han drømte vel om Seiren næste Dag,
 Thi Laurbærqviste holdt han i sin Haand.
 Som for hans dybe Siel at prøve, tog du
 Den bundne Krands af Haanden ham, og flænged'
 Din Kiæde, som du bærer om din Hals,
 Om Krandsen med et Smil; og Krands og Kiæde
 Du til Prindsessen gav, Natalie.
 Ved dette nye Syn staaer Prindsen op,
 Han rødmer; disse skønne Sager vil han,
 Naar af saa tier en Haand, strax gribe: Men,
 I det du baglænds drager hende med dig,
 Undviger du ham hurtigt giennem Døren;
 Den lukkes: Jomfru, — Kiæde, — Laurbærkrands,
 Forsvinde. — Med en Handske i sin Haand,
 Som han fratog — hvem? veed han ikke selv —
 Staaer i den dybe Midnat han tilbage.

Churfyrsten.

Hvad for en Handske?

Hohenzollern.

Jeg har udtalt strax. —

Det Hele var en Spøg; dog hvad Betydning
 Det fik for ham, erfarede jeg snart,
 Thi da jeg nu, ad Havens Sidedør
 Mig sniger til ham, som tilfældigviis,
 Og vækker ham, og han besinder sig:

Opfylder Mindet ham med salig Fryd,
 Du intet mere Rørende kan tænke!
 Det hele Eventyr fortæller han mig,
 Indtil det allermindste, som en Drøm;
 Og mener, aldrig før saa klart han drømte —:
 Og fast den Troe slaaer Rodder i hans Siel,
 At Himlen har tilskikket ham et Tegn:
 At Gud paa Slagets Dag vil skienke ham
 Alt hvad hans Aand har seet i Drømme nys:
 Jomfru og Laurbærkrands og Hæderssmykke.

Churfyrsten.

Hm! Synderligt! — Og altsaa denne Handske?

Hohenzollern.

Ja! Denne legemlige Deel af Drømmen
 Forvirrer og bestyrker ham paa-eengang.
 Først han beskuer den med store Dine: —
 Hvid Farven er, og til en Damehaand
 Den synes giort: — dog da han ei om Natten
 I Haven har med nogen tal't, fra hvem
 Den kunde være taget, — og ved mig,
 Der minder om Parolen ham paa Slottet,
 Hans Sværmeriers Traad bli'r overskaaret,
 Forglemmer han hvad ei han kan begribe,
 Og giemmer, adspredt, Handsken i Colletten.

Churfyrsten.

Nu? Og derpaa?

H o h e n z o l l e r n .

Derpaa, med Stift og Tavle,
 Han træder ind paa Slottet, for andægtig
 At høre Slagets Plan af Feldmarschallen;
 Fyrstinden og Prindsessen, færdige
 Til Reisen, just befinde sig i Salen.
 Hvo fatter hans Forbauselse, da nu
 Prindsessen savner Handsken, som han giemmer!
 Marschallen raaber een og flere Gange:
 Herr Prinds af Homburg! — Hvad befaler min
 Feldmarschal, svarer han, og vil sig samle;
 Dog, af Mirakler rundt omringet, — —: Lyn
 Fra Himlen kunde truffet ved hans Side — —!
 (han tier.)

C h u r f y r s t e n .

Var det Prindsessens Handske?

H o h e n z o l l e r n .

Netop, ja!

C h u r f y r s t e n (falder i Tanke).

H o h e n z o l l e r n (bliver ved).

Steen er han; med sin Blyantstift i Haanden
 Staaer han der vel, og synes vel at leve;
 Men Følelsen, som ved et Trylleslag,
 Er udslukt hos ham; næste Morgen først,
 Da alt Kanonerne i Rækker tordne,
 Saaer han igien sin Fatning, spørger mig:

Min Ben, hvad var det dog igaar, som Dørfling
Dicteerte, der mig vedkom, ved Parolen?

Feldmarschallen.

I Sandhed, høie Fyrste, den Beretning
Kun jeg og underskrive; jeg erindrer,
At Prindsen hørte knap et Ord. Vel saae jeg
Ham meget adspredt tidt, men aldrig dog
I den Grad borte fra sig selv, som da.

Churfyrsten.

Dg nu, hvis ellers jeg forstaaer dig ret,
Du sætter denne Slutning paa din Bygning:
Hvis med den unge Drømmers Tilstand ei
Jeg havde spøgt tvetydigt, var han bleven
Reent brødefri, ei adspredt ved Parolen,
Ei heller egenraadig under Slaget.
Ei sandt? Ei sandt? Saa mener du?

Hohenzollern.

Min Fyrste,

Det overlader jeg dig at tilføie.

Churfyrsten.

Banvittige Daare, som du est! Hvis du
Ei netop havde viist mig ham i Haven,
Saa havde jeg, i Diebliffets Lune,
Den harmfri' Spøg med Drømmeren ei drevet.
Jeg paaftaaer altsaa, just med samme Ret,
Den som hans Brøde voldet har, var dig! —
Hvad mine Officerer dog er' flogel

Hohenzollern.

Nok, min durchlaughtige Fyrste! Jeg er sikker,
Mit Ord med Vægt er faldet paa dit Bryst.

Siette Scene.

En Officeer (træder ind). De Forrige.

Officieren (til Churfyrsten).
Strax om et Dieblig er Prindsen her.

Churfyrsten.
Velan! Saa før ham ind.

Officieren.

Om to Minuter. —

Han lod blot hurtigt, som han gik forbi,
En Portner aabne Kirkegaarden for sig.

Churfyrsten.
Hvad, Kirkegaarden?

Officieren.

Ja.

Churfyrsten.

Og hvorfor det?

Officieren.

Ja sandt at sige, veed jeg ei hvorfor;
Det lod som om hans Dnske var, at see
Den Grav, som der er aabnet for ham selv.

(Obersterne træde nærmere sammen og tale med
hverandre.)

Churfyrsten.

Nu vel! Saasnart han kommer, før ham ind.

(han træder igien til Bordet og seer i Papirerne.)

Grev Truchsz.

Der bringer Bagten allerede Prindsen.

Syvende Scene.

Prindsen af Homburg (træder ind). En

Officeer med Bagt. De Forrige.

Churfyrsten.

Min Prinds! Jeg Eder kalde maa til Hielp!

Mig bringer Oberst Kottwik en Supplik

Til Eders Fordeel. See, i lange Rader

Har hundred Adelsmænd den underskrevet;

Armeen, staaer her, ønsker Eders Frihed,

Dg finder Krigsretsdommen ikke billig. —

Læs, beder jeg, det selv, til Underretning!

(han giver ham Ansøgningen.)

Prindsen af Homburg.

(Efterat have kastet et Blik deri, vender han sig og seer sig om i Officerernes Kreds).

Kottwik, giv mig din Haand, du gamle Ven!

Du mere gjør mod mig, end jeg föttiente

Paa Slagets Dag af dig! Dog gaa nu hurtigt

Til Arnstein atter hen, hvorfra du kom,

Dg hold dig stille; jeg har overveiet,

Jeg Døden lide vil, som mig er tilkiendt.

(han leverer ham Ansøgningen.)

Rottwitz (forundret).

Nei aldrig, Prinds! Hvad er det som du siger?

Hohenzollern.

Døe vil han —?

Grev Truchsz.

Nei, han skal og bør ei døe!

Adskillige Officerer

(trængende sig frem).

Min Herre Fyrste! Min Behersker! Hør os!

Prindsen.

Koelig! — Det er min egen faste Villie!

I hele Hærens Paasyn vil jeg give

Krigslovens Helligdom, som jeg har brudt,

Hvad den tilkommer, ved min frie Død.

Hvad, mine Brødre, er den Seier vel,

Den eene, fattige, som jeg maa skee

Endnu afvrister Wrangel, — mod Triumphen

Imorgen over den fordærveligste

Uf alle Fiender i os, Overmodet

Og Trodsigheden, vundet ærefuld?

Den Fremmede, som Slaveaag os byder,

Skal styrtes, fri hver Brandenborger staae

Paa moderlige Grund; thi den er hans,

Og kun for ham dens Marker pryde sig.

Rottwitz (rørt).

Min Søn! Min bedste Ven! Hvad Navn skal jeg —?

Grev Truchsz.

O Naadens Gud!

Kottwitz,

Lad denne Haand mig kysse!

(de trænge sig om ham.)

Prindsen

(vendende sig til Churfyrsten).

Men du, min Fyrste, du, som eengang bar
Et sødere Navn for mig, ach nu forskiertset;
Dybt rørt jeg kaster mig for dine Fødder.
Tilgiv, at jeg paa Kampens Dag har tient
Dig med en alt for overiilet Iver:
Nu toer mig Døden reen for hver en Brøde.
Forund mit Hierte, som forsonet, freidigt,
Din Dom sig underkaster, denne Trøst:
At af din Barm udsløttet er alt Nag,
Og, til et Tegn derpaa, bevilg mig huldrig
Den sidste Naade nu ved Afskedstimen.

Churfyrsten.

Tael, unge Helt! Siig hvad begierer du?
Jeg giver dig mit Ord, min Ridderære,
At hvad det er, saa skal det tilstaaes dig.

Prindsen.

Kiøb ei, o Herre, med Natalies Haand
Fred af Kong Carl, Fred af din Fiende. — Bort

Af Leiren med hin Sverrigs Underhandler,
 Der fligt et Forslag uden Tre gjør;
 O skriv med Lænkefugler ham dit Svar!

Churfyrsten

(kysser ham paa Panden).

Det skee som du har sagt; med dette Kys,
 Min Son, den sidste Bøn bevilges dig.
 Hvortil behøves ogsaa nu fligt Dffer,
 Som Krigens Vanheld eene afsvang mig?
 Af hvert dit Ord fremblomstrer mig en Seier,
 Som slaer vor Fiende knust i Støvet ned.
 Jeg skriver ham, hun er Prinds Homburgs Bruud,
 Han, som for Fehrbellin blev Lovens Dffer,
 Hans Mand, som foran vore Faner gaaer,
 Maa Sverrig først paa Kampens Mark beseire.

(han kysser ham endnu engang og reiser ham op.)

Prindsen.

Nu see, der har du Livet skienket mig!
 Nu hver Belsignelse tilbæder jeg dig,
 Som Seraphim fra Skyehøi Himmel Throne
 Med Jubel over Heltens Hoved sende.
 Gaa, Herre, og bekrig og overvind
 Den Jord, som trodser dig — Du er det værd!

Churfyrsten.

Bagt! Bring ham nu tilbage i sit Fængsel!

Ottende Scene.

Natalie og Churfyrstinden (vise sig ved
Indgangen). Hofdamer (følge dem).

De Forrige.

Natalie.

O Moder, kom! Dael ei om hvad sig sømmer,
Nu sømmer det sig kun, at elske ham!
— Min dyre, min ulykkelige Ven!

Prindsen (vil gaae).

Bort!

Grev Truchsz (holder ham).

Nei, min Prinds! O nei!

(adskillige Officerer træde ham i Veien.)

Prindsen.

Bring mig nu bort!

Hohenzollern.

Min Fyrste, kan dit Hjerte —?

Prindsen (river sig løs).

Hvad, Tyranner!

Vil J med Lænker slæbe mig til Døden?

Bort, bort! — Med Verden er min Regning sluttet!

(gaaer med Bagten.)

Natalie

(kastende sig i sin Tantes Arme).

O Jord, modtag mig i dit kolde Skød!

Hvi skal jeg længer flue Solens Lys?

Niende Scene.

De Forrige (undtagen Prinds Homburg).

Feldmarschallen.

O Himlens Gud! Saavidt det skulde komme!

Churfyrsten

(taler hemmeligt og magtpaaliggende med en Officeer).

Rottwitz (kold).

Durchlaughtige Fyrste! Efter hvad er sket,
Kan vi vel gaae?

Churfyrsten.

Vist ikke! Ei endnu!

Jeg skal vel sige dig naar du kan gaae.

(han seer en Stund stivt paa ham; derpaa tager
han de Papirer, Pagen har bragt ham, af Bordet,
og vender sig dermed til Feldmarschallen.)

Det Pas er til Grev Horn, Gesandt fra Sverrig.
Det var min brave Fætters, Prindsens, Bøn,
Som jeg forpligtet var at efterkomme;
Stilstanden hævet er om trende Dage.

(Pause. — Han kaster Diet i Dødsdommen.)

Ja dømmers selv, I Herrer! Vor Prinds Homburg
Har i afvigte Aar, ved Trods og Letsind,
Berøvet mig to af de bedste Seire;
Den tredie har han svært forbittret mig. —
Vil, efter disse Dages strenge Skole,
I end for fjerde Gang det vove med ham?

Rottwitz og Truchß (paa-eengang).
 Hvorledes? — Hvad? — Tilbedte — store Gyrste!

Churfyrsten.

Wil J? Wil J?

Rottwitz.

Saa sandt som Herren lever,
 Du kunde staa paa Afgrundsvælgets Rand,
 Og for at hielpe, for at redde dig,
 Ei drog han, uden Ordre, Sværdet meer!

Churfyrsten

(river Dødsdommen istykker).

Saa følger, mine Venner, mig i Haven!

(alle gaae.)

Tiende Scene.

Slotshaven med Slottet og Terraesen, som i første Act;
 det er Nat igien.

Prindsen af Homburg (med tilbundne Dine,
 ledes af) Ritmester Stranz (giennem Side-
 Indgangen). Officerer med Bagt. (Langt-
 fra deres Dødsmarsch af Trommer.)

Prindsen af Homburg.

Udodelighed! Nu er heel du min!
 Med tusindfoldig Soelglands straal'er du
 I giennem mine Dines Bind til mig.
 Mig vore Binger ud af begge Skuldre,

I giennem stille Æther-Regioner
 Min Aand sig svinger blidt mod Himlen op;
 Og som et Skib, bortført af gunstig Vind,
 Seer Havnens muntre Stad at synke bag sig,
 Saa svinder Livet for mig meer og meer:
 Nu skielner end jeg Omrids kun og Farver,
 Nu ligger Alt i Taage under mig.

(Prindsen sætter sig paa Bænken, der midt paa
 Pladsen gaaer rundt om Gegetræet; Ritmester
 Stranz gaaer noget bort fra ham og seer op til
 Terrassen.)

Prindsen.

Ah, hvor dog Natviolen lifligt dufter!
 — Siig, mærker du?

Stranz

(som igien kommer tilbage til ham).

Det er Levkoi og Nellik.

Prindsen.

Levkoi? Hvor kom den hid?

Stranz.

Jeg veed det ei. —

En Pige muligt har den plantet' her.

— Maa jeg en Nellik byde dig?

Prindsen.

Sa, tiere!

Jeg hiemme vil bevare den i Vand.

Ellevte Scene.

Churfyrsten (med Laurbærkrandsen, om hvilken Guldkjæden er slængt). Churfyrstinden. Prindsesse Natalie. Feldmarschal Dörfling. Oberst Kottwitz, Hohenzollern, Golz o. s. v. Hofdamer. Officerer. Pager med Fakler (komme frem paa Slots-Terrassen). De Forrige.

Hohenzollern

(træder til Rækværket og vinker med sit Tørklæde til Stranz, hvorpaa denne forlader Prindsen og taler med Bagten i Baggrunden).

Prindsen.

Hvad er det for en Glands som sig udbreder?

Stranz (kommer tilbage).

Min Prinds, vil du behage at staae op.

Prindsen.

Hvad er der?

Stranz.

Intet, du kan frygte for. —

Jeg Bindet kun vil tage fra dit Die.

Prindsen.

Slog Libellernes sidste Time?

Stranz.

Ja! —

(da han har løst Bindet.)

Held dig og Hæder; thi du er det værd!

(Churfyrsten giver Prindsesse Natalie Krandsen, hvorved Rieden hænger, tager hende ved Haanden og fører hende ned ad Terrassen. Churfyrstinden, Herrer og Damer følge. Natalie, omgivet af Gæster, træder frem for Prindsen, der forbauset staaer op; hun sætter ham Krandsen paa Hovedet, hænger Rieden om ham, og trykker hans Haand til hendes Hjerte. Prindsen besvimer.)

Natalie.

O Himmel! Glæden dræber ham!

~~Højens Lær~~ (der har grebet ham).~~Gielp! Gielp!~~

Churfyrsten.

Lad Torden fra Kanonerne ham vække!

(Kanonskud. En Marsch. Slottet oplyses.)

Kottwitz.

Prindsen af Homburg leve!

Officererne.

Leve! Leve!

Alle.

Held Seiervinderen ved Fehrbellin!

(pludselig Stilhed.)

Prindsen.

Nei sig! Er det en Drøm?

Kottwitz.

En Drøm, hvad andet?

Adskillige Officerer.

Til Kamp! Til Kamp!

Grev Truchsz.

Til Slag!

Feldmarschallen.

Til Kamp og Seier!

Alle.

I Støvet ned hver Fædrelandets Fiende!

